

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO

Kotnikova 5, 1000 Ljubljana

T: 01 400 3600

E: gp.mgrt@gov.si

www.mgrt.gov.si

Številka: 007-294/2017/32

Ljubljana, 20.12. 2018

EVA 2017-2130-0032

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Predlog Zakona o poslovni skrivnosti – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne ... sprejela naslednji sklep:

»Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga Zakona o poslovni skrivnosti (EVA 2017-2310-0032) in ga predloži Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo in sprejetje po rednem zakonodajnem postopku.«

Stojan Tramte
GENERALNI SEKRETAR VLADE

Priloga:

- Predlog Zakona o poslovni skrivnosti

Sklep prejmejo:

- Državni zbor republike Slovenije,
- Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo,
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo.

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov: /

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

Franc Stanonik, generalni direktor Direktorata za notranji trg
Alenka Žagar, vodja Sektorja za gospodarsko pravo, pomoč in prestrukturiranje gospodarskih družb v težavah in intelektualno lastnino, Direktorat za notranji trg
Ivica Bauman, višja svetovalka, Sektor za gospodarsko pravo, pomoč in prestrukturiranje gospodarskih družb v težavah in intelektualno lastnino, Direktorat za notranji trg
Katja Gregorčič Belšak, višja svetovalka, Sektor za gospodarsko pravo, pomoč in prestrukturiranje gospodarskih družb v težavah in intelektualno lastnino, Direktorat za notranji trg

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

Zunanji strokovnjaki niso sodelovali.

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:		
Zdravko Počivalšek, minister za gospodarski razvoj in tehnologijo Aleš Cantarutti, državni sekretar Franc Stanonik, generalni direktor na Direktoratu za notranji trg Alenka Žagar, vodja Sektorja za gospodarsko pravo, pomoč in prestrukturiranje gospodarskih družb v težavah in intelektualno lastnino, Direktorat za notranji trg Ivica Bauman, višja svetovalka, Sektor za gospodarsko pravo, pomoč in prestrukturiranje gospodarskih družb v težavah in intelektualno lastnino, Direktorat za notranji trg Katja Gregorčič Belšak, višja svetovalka, Sektor za gospodarsko pravo, pomoč in prestrukturiranje gospodarskih družb v težavah in intelektualno lastnino, Direktorat za notranji trg		
5. Kratek povzetek gradiva:		
S predlogom zakona se v slovenski pravni red prenaša Direktiva (EU) 2016/943 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2016 o varstvu nerazkritnega strokovnega znanja in izkušenj ter poslovnih informacij (poslovnih skrivnosti) pred njihovo protipravno pridobitvijo, uporabo in razkritjem.		
6. Presoja posledic za:		
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:		
/		

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna	0	0	0	0
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov	0	0	0	0
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna	0	0	0	0
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov	0	0	0	0
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva	0	0	0	0
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
/				
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1	
/				
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):				
<ul style="list-style-type: none"> – prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov, – odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov, – obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov. 				

II. Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

/

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

/

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

/

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

Gradivo ne bo imelo finančnih posledic za državni proračun in za druga javno-finančna sredstva.

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin: /

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: **NE**
- Združenju občin Slovenije ZOS: **NE**
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: **NE**

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

DA

Datum objave:

24. 5. 2018

V razpravo so bili vključeni:

- nevladne organizacije,
- predstavniki zainteresirane javnosti,
- predstavniki strokovne javnosti.

Mnenja, predlogi in pripombe z navedbo predlagateljev:

a) GZS predlaga:

- da se »pisni sklep«, s katerim gospodarska družba informacijo določi kot poslovno skrivnost, nadomesti z izrazom »pisno«. Za določitev poslovne skrivnosti namreč ni bistveno, da se zagotovi obličnost (nujnost pisnega sklepa), pisna oblika zagotavlja ustrezno varovalko, ki jo je mogoče prav tako izkazati. Ker bi na tak način omogočili večjo fleksibilnost izdaje in sprejema ustreznih aktov in ker tudi iz komentarjev k veljavnemu 39. členu ZGD-1 izhaja, da lahko družba poslovno skrivnost določi s pisnim sklepom, pa tudi s pravilnikom ali navodili, se predlogu ugotovi.

- da se spremeni četrti odstavek 8. člena, ki določa, da lahko oseba, ki ji je bil izrečen ukrep iz 1. ali 2. točke prvega odstavka tega člena, po pravnomočnosti sodbe s tožbo zahteva, da sodišče ugotovi, da poslovna skrivnost ne izpolnjuje več zahtev iz prve točke 3. člena tega zakona, pri čemer lahko takšen zahtevek poda samo tista oseba, ki ni sama prispevala k razkritju poslovne skrivnosti. Strinjamo se, da bi bilo nesmiselno, da oseba, ki ji je bil izrečen kateri od ukrepov, po tem, ko poslovna skrivnost ne izpolnjuje več kriterijev za poslovno skrivnost, poslovne skrivnosti ne bi mogla uporabljati (zaradi izrečenega ukrepa) kljub temu, da je že vsem znana. Navedeno izhaja tudi iz drugega odstavka 13. člena Direktive 2016/943. Prav zaradi tega lahko s tožbo zahteva, da sodišče

ugotovi, da poslovna skrivnost ne izpolnjuje več zahtev iz prve točke 3. člena tega zakona. Pri tem je edino pomembno, da razkritje poslovne skrivnosti, po pravnomočnosti sodbe, s katero so ji bili izrečeni ukrepi, ni mogoče neposredno ali posredno pripisati prav tej osebi, ki ji je bil izrečen kateri od ukrepov, pri čemer oblika krivde pri razkritju ni relevantna. Predlogu se smiselno ugotovi.

- da se ponovno preveri določilo petega odstavka 8. člena predloga zakona, kjer se po dodatni preučitvi določbe tretjega odstavka 13. člena Direktive 2016/943 ugotovi, da je oseba, proti kateri bodo veljali ukrepi iz prvega odstavka 8. člena predloga zakona, tista, ki lahko namesto ukrepov sodišču predlaga plačilo denarnega nadomestila, če so kumulativno izpolnjeni pogoji: da je bila ob uporabi ali razkritju v dobri veri, da bi ji izvajanje ukrepov povzročilo nesorazmerno veliko škodo in če se oškodovanec s plačilom denarnega nadomestila strinja. Ker je po dodatni preučitvi predlagatelj ugotovil, da se navedena določba napačno nanaša na kršilca, se predlogu ugotovi in določba ustrezno popravi.

b) MDDSZ predlaga:

- da se prouči ustreznost prenosa člena Direktive v delu, ko je treba razkritje poslovne skrivnosti šteti za zakonito, kadar je to nujno zaradi opravljanja nalog predstavnikov delavcev. Ker je po dodatni proučitvi predlagatelj ugotovil, da se Direktiva nanaša tudi na opravljanje nalog predstavnikov delavcev, se predlogu ugotovi, ter smiselno dopolni določba četrte alineje 2. člena Predloga zakona.

- da se skladno z določbami direktive termin »sindikalni zaupnik« zamenja s terminom »sindikalni predstavnik«. Slednji namreč predstavlja širši pojem in ga uporablja tudi Direktiva. Predlogu se ugotovi, na način, da se določbe, ki vsebujejo termin »sindikalni zaupnik« ustrezno popravijo.

c) MP predlaga:

- dopolnitev drugega člena Predloga zakona in sicer ugotavlja, da je pri preoblikovanju določbe tega člena, izpadla določba, ki se nanaša na primere t.i. »žvižgačev« oziroma primere, ko je bila poslovna skrivnost razkrita, ker je domnevni kršilec ravnal z namenom zaščite splošnega javnega interesa. Po ponovni proučitvi člena, predlagatelj ugotavlja, da je bila predmetna določba pomotoma izpuščena, zato se predlogu ugotovi, ter 2. člen ustrezno dopolni.

- poenotenje terminologije z določbami ZPP (določbe katerega se v postopku uporabljajo subsidiarno), in sicer da se termin »dele spisa«, nadomesti s terminom »drugi dele spisa.« Predlogu se ugotovi, in določba smiselno popravi.

Upoštevani so bili:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistvena mnenja, predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje:

MDDSZ predlaga, da se v predlog zakona doda obveznost seznanitve zaposlenih in ostalih oseb glede poslovne skrivnosti kot je bilo to doslej določeno v prvem odstavku 39. člena ZGD-1. Poudariti je treba, da se na podlagi Direktive 2016/943 v celoti spreminja koncept definicije poslovne skrivnosti, ki navedene obveznosti ne zahteva. Poslovna skrivnost je po novem objektivnem merilu tista informacija, ki izpolnjuje vse tri v predlogu zakona navedene pogoje, pri čemer njena določitev v pisnem sklepu oziroma pisni obliki ni pogoj za poslovno skrivnost (kot je to veljalo doslej po subjektivno določenem merilu iz prvega odstavka 39. člena ZGD-1). Ostanki obstoječe ureditve so razvidni iz drugega pododstavka 1. točke 3. člena, v skladu s katero se vzpostavlja domneva, da je

družba, s tem, ko je poslovno skrivnost zapisala in o tem seznanila delavce, družbenike in ostale osebe, razumno ukrepala, da jo ohrani kot skrivnost, s čimer pa je izpolnila le enega od treh kumulativno določenih pogojev za poslovno skrivnost. Predlogu se zato ne ugotovi.

MDDSZ predlaga ponovno proučitev skladnosti določb ZDR-1 z določbami Predloga zakona. ZDR-1 namreč v 38. členu uporablja svojo definicijo poslovne skrivnosti. Zaradi navedenega se zastavlja vprašanje ali dopolnitev definicije lahko vpliva na delovnopravno področje. Predlagatelj po proučitvi pripombe ugotavlja, da definicija poslovne skrivnosti, kot je opredeljena v ZDR-1 ni v nasprotju z določbami Predloga zakona. Glede na to, da Direktiva »delovnih razmerij« ne izključuje iz področja uporabe, ter da predlog zakona predstavlja specialni predpis, katerega glavni namen je, da poenoti definicijo poslovne skrivnosti, bi po mnenju predlagatelja bilo primerneje, da se poslovna skrivnost uredi na enem mestu. Predlagatelj bo, po dogovoru z MDDSZ, možne rešitve oblikoval skupaj z njimi v času medresorskega usklajevanja.

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	DA
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	DA

Eva Štravs Podlogar
DRŽAVNA SEKRETARKA

**ZAKON
O POSLOVNI SKRIVNOSTI****I. UVOD****1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJETJE PREDLOGA ZAKONA**

V slovenski zakonodaji je temeljna opredelitev poslovne skrivnosti navedena v 39. členu Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 44/13 – odl. US, 82/13, 55/15 in 15/17; v nadaljnjem besedilu: ZGD-1), medtem ko je varstvo poslovne skrivnosti urejeno v 40. členu ZGD-1 ter tudi v drugih področnih zakonih, ki jim je skupen enak namen varstva poslovne skrivnosti, tj. varstvo konkurenčnih prednosti podjetja.

Zakon o gospodarskih družbah

Iz prvega odstavka 39. člena ZGD-1 izhaja, da zakon govori o podatku kot generičnem pojmu za vsebino, ki izhaja iz vedenja in znanja fizične osebe. Gospodarska družba pa lahko sama na podlagi subjektivnih okoliščin določi, kateri njeni podatki se obravnavajo kot poslovna skrivnost, s čimer se Republika Slovenija uvršča med države, katerih zakonodaja precej subjektivno določa vrsto informacij, ki se štejejo za poslovno skrivnost. Poleg »podatka« prvi odstavek 39. člena ZGD-1 omenja še drugo konstitutivno vsebino pojma poslovne skrivnosti, in sicer da so s sklepom o opredelitvi posameznega podatka kot poslovne skrivnosti seznanjeni družbeniki, delavci, člani organov in druge osebe, ki so dolžne varovati poslovno skrivnost. Ker je s poslovno skrivnostjo seznanjen le določen, manjši krog ljudi, je zanjo značilno, da je relativno ali absolutno neznana, zato se po drugi strani za poslovno skrivnost ne more šteti podatek, ki je splošno znan ali dostopen nedoločenemu številu ljudi. Prav tako je lahko predmet poslovne skrivnosti samo dejstvo, ne pa domneva ali sklepanje. Hkrati mora obstajati upravičen interes družbe, da se predmet poslovne skrivnosti ohrani v tajnosti, ta interes pa mora biti legitimen.

Poleg subjektivnega je zakonodajalec uporabil tudi objektivno merilo opredelitve poslovne skrivnosti (v drugem odstavku 39. člena ZGD-1) s tem, ko je določil podatke, ki se po zakonu štejejo za poslovno skrivnost. To so podatki, za katere je očitno, da bi z njihovim razkritjem nepooblaščenim osebam, gospodarskemu subjektu nastala občutna škoda (materialna, finančna in poslovna). Gre za podatke, ki jih ni mogoče opredeliti enopomensko, temveč jih je treba presojati od primera do primera, bistven pa je značaj teh podatkov za poslovanje posameznega gospodarskega subjekta in očitnost nastanka občutne škode. Za njihovo razkritje nepooblaščenim osebam so delavci, člani organov družbe in druge osebe odgovorni le, če so vedeli ali bi morali vedeti za njihov značaj.

V tretjem odstavku 39. člena ZGD-1 je uporabljeno negativno merilo za opredelitev poslovne skrivnosti, po katerem se za poslovno skrivnost ne morejo določiti podatki, ki so po zakonu javni, ali podatki o kršitvi zakona ali dobrih poslovnih običajev. Kljub temu jih sme kdo uporabiti le toliko, kolikor je nujno za varstvo njegovih interesov in pravic, zato je imetnik podatkov v vseh postopkih upravičen zahtevati tako ravnanje s podatki, da zavaruje njihovo zaupno naravo, na primer izključitev javnosti v postopku pred sodiščem.

Ob določitvi podatka, ki se šteje za poslovno skrivnost, mora gospodarska družba ali njen organ s sklepom določiti tudi način varovanja poslovne skrivnosti in odgovornost oseb, ki morajo varovati poslovno skrivnost (prvi odstavek 40. člena ZGD-1). Način varovanja poslovne skrivnosti je opredeljen zlasti z natančnim določanjem, katera vsebina določenega podatka je poslovna skrivnost in kako se ta podatek označuje kot poslovna skrivnost, in z določitvijo kroga oseb, ki so lahko seznanjene z njegovo vsebino. V način varovanja poslovne skrivnosti spada tudi podatek o trajanju varovanja podatka kot poslovne skrivnosti in tudi določila v pogodbi o zaposlitvi ali drugih pogodbah, ki urejajo razmerje imetnika poslovne skrivnosti z osebami, ki so

zaradi svojega položaja ali dela seznanjene ali lahko izvedo vsebino podatka, ki je zaščiten kot poslovna skrivnost. Najpogostejše sestavine sklepa so določitev podatkov, ki so poslovna skrivnost (če ta ni prepuščena posebnemu sklepu), kdo in kako hrani zaupne podatke, odločanje o tem, kdaj in kako se zaupni podatki sporočajo drugim osebam, odgovornost oseb v podjetju ipd.

Drugi odstavek 40. člena ZGD-1 ureja krog oseb, ki so dolžne varovati poslovno skrivnost. To so poleg zaposlenih v gospodarskem subjektu še poslovni partnerji, dobavitelji, pogodbeni izvajalci in druge osebe zunaj družbe pod subjektivnim pogojem, da so vedele, da gre za poslovno skrivnost gospodarskega subjekta. Pri tem je mogoče uporabiti merila iz drugega odstavka 39. člena ZGD-1, da se morajo kršitelji zavedati, da se lahko z razkritjem podatka gospodarskemu subjektu povzroči občutna škoda.

Posebna zakonska prepoved iz tretjega odstavka 40. člena ZGD-1 pa se nanaša na tiste, ki se ukvarjajo s t. i. gospodarskim vohunstvom. V skladu z omenjeno določbo se osebam zunaj družbe prepoveduje, da bi na kakršenkoli način v nasprotju z zakonom in voljo družbe pridobile podatke, ki so poslovna skrivnost družbe. Zakon za kršitev teh določb sicer ne predpisuje nobenih sankcij, je pa določba po drugi strani varovana s predpisi kazenskega in tudi civilnega prava, po katerih ima prizadeti imetnik poslovne skrivnosti pravico, da zahteva prenehanje ravnanja oseb, ki bi poskušale nezakonito pridobiti podatke, ki so poslovna skrivnost, ali zahtevati odškodnino za povzročeno škodo in vzpostavitev prejšnjega stanja ipd. Ker imajo taka dejanja običajno tudi znake nelojalne konkurence, pridejo v poštev tudi sankcije za taka dejanja.

Zakon o delovnih razmerjih

Zakon o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZSDT, 33/16 – PZ-F, 52/16 in 15/17 – odl. US; v nadaljnjem besedilu: ZDR-1) v 38. členu določa obveznost varovanja poslovne skrivnosti kot temeljno obveznost delavca. Varovanje poslovne skrivnosti je ena od posebnih oblik prepovedi škodljivega ravnanja. ZDR-1 ne določa pojma poslovne skrivnosti, zato je glede tega treba upoštevati 39. člen ZGD-1 in za javne uslužbence tudi določbe Zakona o tajnih podatkih, ki določajo skupne osnove za določanje, varovanje in dostopnost tajnih podatkov na nekaterih področjih državnih organov Republike Slovenije.

V zvezi s kršitvijo varovanja poslovne skrivnosti ZDR-1 prepoveduje zlorabo in tudi njeno izdajo. Zloraba pomeni izkoriščanje poslovne skrivnosti za svojo osebno rabo in uporabo teh podatkov (na primer ob morebitnem ustanavljanju svojega podjetja). Drugi način kršitve varovanja poslovne skrivnosti po ZDR-1 je izdaja ali seznanjanje tretjih nepooblaščenih oseb s poslovno skrivnostjo, pri čemer ni pomembno, ali je delavcu s kršitvijo nastala premoženjska ali nepremoženjska korist ali ne.

V skladu z drugim odstavkom 38. člena ZDR-1 mora delavec varovati tudi tiste podatke, ki jih delodajalec ni posebej označil kot poslovno skrivnost, vendar pa je glede njih očitno, da bi nastala občutna škoda, če bi zanje izvedela nepooblaščen oseba. Pri ugotavljanju delavčeve odgovornosti ZDR-1 določa krivdno načelo, v skladu s katerim je delavec odgovoren za kršitev obveznosti varovanja poslovne skrivnosti, če je vedel ali bi moral vedeti za zaupno naravo podatkov, ki jih je zlorabil ali izdal. Njegovo vedenje o tem se presoja glede na njegov položaj in delo, ki ga opravlja pri delodajalcu, znanja in zmožnosti. Presoja je strožja, če delavec pri delodajalcu zaseda pomemben položaj in če ima znanja, na podlagi katerih se od njega upravičeno pričakuje, da bi moral vedeti, da gre za zaupen podatek.

Kršitev določbe o varovanju poslovne skrivnosti je lahko razlog za delavčevo disciplinsko (172. člen ZDR-1) in odškodninsko odgovornost (177. člen ZDR-1) ter redno (89. člen ZDR-1) ali izredno (110. člen ZDR-1) odpoved pogodbe o zaposlitvi.

Zakon o preprečevanju omejevanja konkurence

Zakon o preprečevanju omejevanja konkurence (Uradni list RS, št. 36/08, 40/09, 26/11, 87/11, 57/12, 39/13 – odl. US, 63/13 – ZS-K, 33/14, 76/15 in 23/17; v nadaljnjem besedilu: ZPOmK-1) poslovno skrivnost opredeljuje kot podatke, katerih razkritje bi pomenilo nastanek občutne škode in ki so znani omejenemu krogu oseb (17. točka prvega odstavka 3. člena). Protipravno pridobivanje poslovne tajnosti drugega podjetja ali neupravičeno izkoriščanje zaupane poslovne tajnosti drugega podjetja se v skladu s tretjim odstavkom 63.a člena ZPOmK-1 šteje za dejanje

nelojalne konkurence, ki je prepovedano. S tem se za nelojalno konkurenco štejeta pridobivanje poslovne skrivnosti in tudi njeno izkoriščanje. Čeprav ZPOmK-1 omenjeno dejanje navaja med primeri nelojalne konkurence, je pri njem treba dodatno ugotavljati še vse elemente splošne klavzule (da gre za dejanje podjetja pri nastopanju na trgu, da je dejanje v nasprotju z dobrimi poslovnimi običaji ter da se z njim povzroči ali utegne povzročiti škoda drugim podjetjem). Šele če so vsi ti elementi izpolnjeni, gre za nelojalno konkurenco, ki je v skladu s prvim odstavkom 63.a člena prepovedana.

Tisti, ki mu je bila z dejanjem protipravne pridobitve poslovne tajnosti ali neupravičenim izkoriščanjem zaupne poslovne tajnosti storjena škoda, sme zahtevati odškodnino po pravilih obligacijskega prava (prvi odstavek 63.b člena ZPOmK-1). Poleg tega lahko s tožbo v pravnem postopku zahteva prepoved nadaljnjih dejanj nelojalne konkurence, uničenje predmetov, s katerimi je bilo storjeno dejanje nelojalne konkurence, in vzpostavitev prejšnjega stanja, če je to mogoče (drugi odstavek 63.b člena ZPOmK-1), ter objavo sodbe v sredstvih javnega obveščanja, če je bilo dejanje nelojalne konkurence storjeno s sredstvi javnega obveščanja ali podobno (na primer z letaki, napisi na javnih krajih) ali je prizadelo veliko udeležencev (tretji odstavek 63.b člena ZPOmK-1).

Obligacijski zakonik

Obligacijski zakonik (Uradni list RS, št. 97/07 – uradno prečiščeno besedilo; v nadaljnjem besedilu: OZ) vsebuje temeljna načela in splošna pravila za vsa obligacijska razmerja. Ker so predmet poslovne skrivnosti podatki, ki za podjetje pomenijo konkurenčno prednost, in je ta, če se gospodarski subjekt ukvarja s pridobitno dejavnostjo (tj. dejavnost, ki je po drugem odstavku 3. člena ZGD-1 opredeljena kot vsaka dejavnost, ki se opravlja na trgu zaradi pridobivanja dobička), ključnega pomena, saj mu prinaša določen privilegiran položaj v primerjavi z drugimi, kar se nedvomno izraža v uspešnosti njegovega poslovanja (ustvarjenega dobička), ima poslovna skrivnost za svojega imetnika gotovo določeno vrednost. Na podlagi navedenega lahko štejemo, da je kršitev poslovne skrivnosti dejanje, s katerim se drugemu povzroči škoda, in tako ravnanje je prepovedano že v okviru splošnih načel OZ (10. člen). Pri ravnanju, ki se ga je »vsak dolžan vzdržati«, gre (med drugim) za neželeno ravnanje za neko ekonomsko dobro (vrednost) in za škodo, ki nastane kot neposredna ali posredna posledica človekovega ravnanja ali je povzročena z naravnim ali drugim dogodkom, katerega škodljivo ravnanje ni bilo preprečeno ali zmanjšano z ustreznim ravnanjem, ki se od določene osebe pričakuje po določenem pravnem pravilu. Škodo določa 132. člen OZ, in sicer kot zmanjšanje premoženja (navadna škoda) ali preprečitev povečanja premoženja (izgubljeni dobiček), podlago za odgovornost pa 131. člen OZ, v katerem je v prvem odstavku navedeno, da je kdor povzroči drugemu škodo, dolžen to povrniti, če ne dokaže, da je škoda nastala brez njegove krivde. Vsako dejansko stanje, ki povzroči zahtevo za povrnitev škode, mora vsebovati predpostavke, kot so škodljivo dejstvo, nedopustna škoda, vzročna zveza med škodnim dogodkom in škodo in odgovornost. Povračilo škode se lahko zahteva, kadar je podana krivda – namen ali malomarnost.

OZ v posebnem delu ureja pogodbe, pri čemer lahko posebne določbe glede varovanja zaupnosti najdemo le v okviru licenčne pogodbe (varovanje zaupnosti predmeta licence – 714. člen OZ), pogodbe o trgovskem zastopanju ali agencijske pogodbe (varovanje poslovne skrivnosti – 817. člen OZ) in posredniške pogodbe (posrednikova odgovornost za škodo, ki jo je imel naročnik zaradi tega, ker je brez njegovega dovoljenja obvestil koga tretjega o vsebini naročila, pogajanjih ali pogojih sklenjene pogodbe – 844. člen OZ).

So pa tudi druge pogodbe in sporazumi, s katerimi se varujejo poslovne skrivnosti, in ti so v praksi poimenovani kot sporazum o varovanju poslovne skrivnosti in varovanju zaupnih podatkov, pogodba o varovanju zaupnosti, pogodba o vzajemnem varovanju in nerazkrivanju zaupnih podatkov, izjava o varovanju poslovne skrivnosti ipd., najpogosteje pa kot pogodba o nerazkritju informacij, ki je OZ posebej ne ureja.

Kazenski zakonik

Kazenski zakonik (Uradni list RS, št. 50/12 – uradno prečiščeno besedilo, 6/16 – popr., 54/15, 38/16 in 27/17; v nadaljnjem besedilu: KZ) med kazniva dejanja zoper gospodarstvo med drugim uvršča tudi kaznivo dejanje izdaje in neupravičene pridobitve poslovne skrivnosti. Pojem poslovne skrivnosti določa v petem odstavku 236. člena, obsega pa industrijsko, bančno in

vsako drugo poslovno skrivnost, ki mora biti opredeljena v formalno-materialni obliki. Določitev z zakonom, statutom, pravili ali drugim splošnim aktom ali odredbo pristojnega organa pomeni formalno določitev, z izdajo pa dejansko nastanejo ali bi očitno lahko nastale hujše škodljive posledice (materialna določitev). Kaznivo dejanje se po prvem odstavku 236. člena stori s sporočanjem podatkov, ki so poslovna skrivnost (sporočanje je lahko ustno ali pisno, neposredno ali posredno predajo listin, ki vsebujejo take podatke, šifriranim sporočilom ipd.), omogočanjem, da nepoklicana oseba pride do podatkov, ki so poslovna skrivnost (gre za ustvarjanje pogojev, v katerih se lahko druga oseba seznani s poslovno skrivnostjo – da jo lahko prebere, fotografira, fotokopira, natisne itd.), in pridobivanjem takih podatkov, da se izročijo nepoklicani osebi, kar pomeni, da gre za neke vrste pripravljalno delo za nadaljnje sporočanje in izročanje teh podatkov, sama oblika pripravljalnega dejanja pa je po teži izenačena z dokončnim dejanjem, pri katerem tudi dejansko pride do izdaje poslovne skrivnosti, pri čemer se (v vseh treh opisanih primerih) za storilca kaznivega dejanja ne zahteva, da pozna vsebino poslovne skrivnosti, mora pa vedeti, da gre za poslovno skrivnost. Pogoj za obstoj kaznivega dejanja je tudi neupravičeno ravnanje storilca, kar pomeni, da nima pravice sporočati, izročati ali pridobivati teh podatkov, česar se mora tudi zavedati. Kaznivo dejanje je prav tako podano, če storilec pride do podatkov, ki so poslovna skrivnost, na protipraven način. Do teh podatkov lahko storilec pride na kakršenkoli način (kot so tatvina, vlom, vdor, zatajitev, izkoriščanje priložnosti za prepis ali fotokopiranje ipd.), protipravnost pa je izražena s tem, da storilec nima pravice in dolžnosti glede varovanja poslovne skrivnosti.

Zaradi uskladitve notranjega trga in odprave različnih nacionalnih ravni zaščite poslovne skrivnosti je bila 8. junija 2016 sprejeta Direktiva (EU) 2016/943 Evropskega parlamenta in Sveta o varstvu nerazkritnega strokovnega znanja in izkušenj ter poslovnih informacij (poslovnih skrivnosti) pred njihovo protipravno pridobitvijo, uporabo in razkritjem. Študije, ki jih je naročila Evropska komisija, so namreč pokazale, da države članice poslovne skrivnosti različno obravnavajo, nekatere države uvrščajo zaščito poslovne skrivnosti med pogodbeno ali odškodninsko pravo, nekatere jo urejajo prek določb kazenskega zakonika, le redke imajo zakonodajo s specifično ureditvijo zaščite poslovne skrivnosti. Glede poslovne skrivnosti na splošno obstajajo razlike po vsej EU glede tega, kaj je kot poslovno skrivnost mogoče zaščititi, v katerih okoliščinah in katere ukrepe lahko odredijo sodišča. Različna ureditev poslovne skrivnosti v posameznih državah članicah otežuje tudi čezmejno sodelovanje v raziskavah in razvoju, razhajanja v nacionalnih pravilih pa povečujejo poslovno tveganje pri čezmejni delitvi zaupnih informacij in povečujejo stroške varovanja poslovne skrivnosti v EU.

Predlog zakona v nacionalno pravo Republike Slovenije prenaša evropsko zakonodajo, ki določa pojem poslovne skrivnosti, postopke in ukrepe v primeru kršitev. Zaradi podobnosti poslovne skrivnosti z nekaterimi pravicami intelektualne lastnine predlog zakona po vzoru zakona, ki ureja avtorsko in sorodne pravice, in zakona, ki ureja pravice industrijske lastnine, horizontalno ureja poslovne skrivnosti in poleg materialnih vsebuje tudi procesne določbe. Zадnjenavedene so zlasti specifična pravila pravnega postopka, ki se sicer uporablja subsidiarno.

Glavni razlogi za pripravo novega predpisa so:

- implementacija Direktive (EU) 2016/943 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2016 o varstvu nerazkritnega strokovnega znanja in izkušenj ter poslovnih informacij (poslovnih skrivnosti) pred njihovo protipravno pridobitvijo, uporabo in razkritjem;
- celostna ureditev poslovne skrivnosti (materialne in procesne določbe v skupnem aktu).

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Pri pripravi predloga Zakona o poslovni skrivnosti so pripravljavci z ministrstva, pristojnega za

gospodarski razvoj in tehnologijo, sledili predvsem tem ciljem:

- uskladiti slovenski pravni red z Direktivo (EU) 2016/943 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2016 o varstvu nerazkritega strokovnega znanja in izkušenj ter poslovnih informacij (poslovnih skrivnosti) pred njihovo protipravno pridobitvijo, uporabo in razkritjem;
- celostno urediti področje poslovne skrivnosti v enem predpisu.

2.2 Načela

Načela predlaganega zakona so predvsem:

- načelo skladnosti zakonodaje s predpisi EU;
- načelo sorazmernosti ukrepov, postopkov in pravnih sredstev (dokazno breme na strani vlagatelja za odreditev začasnega ukrepa ali ukrepa zavarovanja, test sorazmernosti ali upoštevanje posebnih okoliščin primera pri obravnavi zahtevka za začasni ali končni ukrep in objavo sodb);
- krivdno načelo (če je oseba vedela ali bi morala vedeti) kot pogoj za obstoj protipravnosti (pridobitve, uporabe ali razkritja poslovne skrivnosti);
- načelo povrnitve škode (predlog zakona omogoča, da se oškodovancu povrne škoda po splošnih pravilih o povrnitvi škode).

2.3 Poglavitne rešitve

a) Predstavitev predlaganih rešitev:

– Predlog zakona celovito ureja področje poslovne skrivnosti. Je materialno-procesni predpis, saj določa pojem (definicijo) poslovne skrivnosti ter hkrati postopke in ukrepe v primeru kršitev.

– V skladu z Direktivo 2016/943, ki je izbrala objektivni pristop k določitvi poslovne skrivnosti, je v 2. členu predloga zakona določen popolnoma nov pojem poslovne skrivnosti. Poslovna skrivnost zajema nerazkrito strokovno znanje, izkušnje in poslovne informacije, ki morajo izpolnjevati te zahteve: da kot celota ali v natančni konfiguraciji in sestavi njenih komponent ni splošno znana ali lahko dosegljiva osebam v krogih, ki se običajno ukvarjajo s to vrsto informacij, ima tržno vrednost, ker je skrivnost, in da je oseba, ki ima zakoniti nadzor nad to informacijo, v danih okoliščinah razumno ukrepala, da jo ohrani kot skrivnost.

– Predlog zakona zaradi jasnejšega razlikovanja loči med zakonito in protipravno pridobitvijo, uporabo ali razkritjem poslovne skrivnosti. V 4. členu določa zakonito pridobitev poslovne skrivnosti – če se pridobi s kakršnimkoli ravnanjem, za katero se v danih okoliščinah šteje, da je v skladu s pošteno poslovno prakso, zlasti z neodvisnim odkritjem ali stvaritvijo, opazovanjem, proučevanjem, razstavljanjem ali preizkušanjem izdelka ali predmeta, ki je bil dan na voljo javnosti ali ga ima pridobitelj informacije zakonito v posesti (tudi obratni inženiring), uveljavljanjem pravice zastopnikov delavcev do obveščenosti in posvetovanja v skladu s pravom EU ter nacionalnim pravom in praksami, ter pri uresničevanju pravice dostopa do informacija javnega značaja. V 5. členu pa je določena protipravna pridobitev, uporaba ali razkritje poslovne skrivnosti, pri čemer predlog zakona v skladu z Direktivo 2016/943 loči med protipravno pridobitvijo in protipravno uporabo ali razkritjem ter tudi med direktnim in kasnejšim pridobiteljem. Za zadnjenavedenega se šteje, da je poslovno skrivnost protipravno pridobil, uporabil ali razkril, če je bil v ključnem trenutku (v času pridobitve, uporabe ali razkritja) nedobroveren.

– Predlog zakona zaradi zaščite poslovne skrivnosti v 6. do 11. členu ureja sodno varstvo. Poleg splošnih določb o uporabi pravil pravnega postopka ter postopka izvršbe in zavarovanja

v 9. členu natančno določa tožbene zahtevke, ki jih lahko imetnik poslovne skrivnosti vloži zoper kršilca. Po vzoru zakona, ki ureja pravice industrijske lastnine, ter zakona, ki ureja avtorsko in sorodne pravice, ima imetnik poslovne skrivnosti na voljo prepovedne ali opustitvene ukrepe, odstranitvene ali korektivne ukrepe, alternativne ukrepe in zahtevo za objavo sodbe.

– Za takojšnje prenehanje protipravnega pridobivanja, uporabe ali razkrivanja poslovne skrivnosti (tudi pri storitvah) brez čakanja na meritorno odločitev so v 11. členu predloga zakona določene začasne odredbe. Predlog zakona določa pogoje za izdajo začasne odredbe, začasne ukrepe, ki jih lahko odredi sodišče, in okoliščine, ki jih mora pri tem upoštevati.

– Zaradi zagotovitve učinkovitosti predvidenih ukrepov, postopkov in pravnih sredstev 8. člen predloga zakona vsebuje določbe za ohranitev zaupnosti poslovne skrivnosti v sodnih postopkih. Ugotovljeno je bilo namreč, da je možnost, da bi bila poslovna skrivnost razkrita med sodnim postopkom, pogosto odvrčala zakonite imetnike poslovnih skrivnosti od uvedbe sodnega postopka za varstvo njihovih poslovnih skrivnosti, kar ogroža učinkovitost predvidenih ukrepov, postopkov in pravnih sredstev. Predlog zakona zato določa posebne zahteve, s katerimi bo zagotovljeno varstvo zaupnosti poslovne skrivnosti, ki je predmet spora, med sodnim postopkom, ob hkratnem spoštovanju pravice do poštenega sojenja.

– Zaradi zahteve Direktive 2016/943 po enotni opredelitvi poslovne skrivnosti po vsem notranjem trgu predlog zakona posega v določbe ZGD-1 in ZDR-1, s sklicem na uporabo definicije poslovne skrivnosti iz predloga zakona.

b) Način reševanja:

– Vprašanja, ki se bodo urejala s predlaganim zakonom

Prenos Direktive 2016/943.

– Vprašanja, ki se bodo urejala z izvršilnimi predpisi, in seznam izvršilnih predpisov, ki bodo prenehali veljati

Predlog zakona ne predvideva sprejetja izvršilnih predpisov. Tudi izvršilni predpisi, ki bi prenehali veljati, niso predvideni.

c) Normativna usklajenost predloga zakona:

– Normativna usklajenost predloga zakona z veljavnim pravnim redom

Predlog zakona je usklajen z veljavnim pravnim redom Republike Slovenije in EU.

– Normativna usklajenost predloga zakona s splošno veljavnimi načeli mednarodnega prava in mednarodnimi pogodbami, ki zavezujejo Republiko Slovenijo

Predlog zakona je v skladu s splošno veljavnimi načeli mednarodnega prava in mednarodnimi pogodbami, ki zavezujejo Republiko Slovenijo.

– Normativna usklajenost predloga zakona s predpisi, ki jih je tudi treba sprejeti ali spremeniti in »paketno« obravnavati

Predlog zakona je usklajen s predpisi, ki jih je treba sprejeti ali spremeniti in »paketno« obravnavati.

d) Usklajenost predloga zakona:

- Usklajenost predloga zakona s samoupravnimi lokalnimi skupnostmi

Predlog zakona ne posega na področje lokalne samouprave, zato usklajevanje ni bilo potrebno.

- Usklajenost predloga zakona s civilno družbo ali ciljnim skupinami, na katere se nanaša predlog zakona (navedba neusklajenih vprašanj)
- Usklajenost predloga zakona s subjekti, ki so na poziv predlagatelja neposredno sodelovali pri pripravi predloga zakona ali so dali mnenje (znanstvene in strokovne institucije, nevladne organizacije in posamezni strokovnjaki ter predstavniki zainteresirane javnosti)

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

- Ocena finančnih sredstev za državni proračun

Predlog zakona ne predvideva finančnih posledic za državni proračun.

- Ocena drugih javnofinančnih sredstev

Predlog zakona ne predvideva finančnih posledic za druga javnofinančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA ZAGOTOVLJENA V DRŽAVNEM PRORAČUNU, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Za izvajanje zakona ni treba zagotoviti dodatnih sredstev v že sprejetem državnem proračunu.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

- Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih

Urad Združenih držav Amerike za patente in blagovne znamke (USPTO – United States Patent and Trademark Office) poslovno skrivnost, poleg patenta, blagovne znamke in avtorske pravice, določa kot četrto vrsto pravic intelektualne lastnine. Poslovne skrivnosti so sestavljene iz informacij in lahko vsebujejo formulo, vzorec, kompilacijo, program, napravo, metodo, tehniko ali postopek. Podjetje s poslovno skrivnostjo pridobi gospodarsko prednost pred konkurenti, ki te poslovne skrivnosti ne poznajo in je ne uporabljajo.

- Prikaz ureditve v pravnem redu EU

Predlog zakona je prilagojen pravu EU. Z njim se v slovenski pravni red prenaša Direktiva 2016/943. Njen prenos v nacionalne pravne rede držav članic EU bo zagotovil, da med njihovimi ureditvami ne bo pomembnejših razlik.

Namen Direktive 2016/943

Nova direktiva ni nameravala ustvariti nove pravice intelektualne lastnine, ampak je bil njen namen harmonizacija notranjega trga in odprava različnih nacionalnih ravni zaščite poslovnih skrivnosti. Te je zaščitila pred nezakonitim pridobivanjem, uporabo in razkritjem, hkrati pa uskladila nacionalne zakonodaje držav članic z določitvijo skupnih opredelitev, postopkov in sankcij. Namen direktive je prispevati k zaščiti poslovnih skrivnosti v EU z oblikovanjem »standardnega okvira minimalnih standardov«. Zbliževanje nacionalnih pravil o pravnih sredstvih v civilnem postopku zoper protipravno prilastitev poslovne skrivnosti ter pravil o ohranjanju zaupnosti poslovne skrivnosti v sodnem postopku in po njem je po mnenju Evropske komisije najprimernejše ukrepanje na ravni EU, ker se s tem zagotovi zaupnost poslovne skrivnosti v sodnem postopku ter olajša uveljavljanje odškodnine in preventivnih ukrepov v zvezi s protipravno pridobitvijo poslovne skrivnosti. Večja usklajenost zakonov o poslovni skrivnosti na ravni EU pa za gospodarske družbe pomeni učinkovitejšo zaščito njihovih informacij ter olajša čezmejne dejavnosti na področju raziskav in razvoja. Skupna ureditev poslovne skrivnosti na ravni EU prispeva k povečanju evropskih inovacij, kar v Evropi omogoča učinkovitejšo konkurenco v primerjavi z drugimi jurisdikcijami, za katere je bilo ugotovljeno, da imajo večjo zaščito poslovnih skrivnosti (na primer ZDA), in ublažitev vse večjega problema kraje tehnologije v evropskih gospodarskih družbah. Poleg povečanja inovacij sta namena Direktive 2016/943 tudi povečanje naložb na območju vse EU ter odpravi ovire, povezane z razdrobljeno zakonodajo po državah članicah, ki gospodarskim družbam EU preprečuje, da se lotijo »tehnološko bogatih projektov«, ki jih ni mogoče zaščititi s tradicionalnimi pravicami intelektualne lastnine, kar seveda pomeni oviro za notranji trg.

Cilji Direktive 2016/943

Glavni cilj Direktive 2016/943 je zagotoviti ustrezno zaščito konkurenčnosti (poštene in odkrite konkurence in enakopravnega položaja) evropskih podjetij in raziskovalnih teles, ki temelji na nerazkritem strokovnem znanju, izkušnjah in poslovnih informacijah (poslovne skrivnosti), ter izboljšati pogoje ali okvir za razvoj, spodbujanje in izkoriščanje inovacij ter za prenos tega znanja (kot gospodarskega premoženja) na notranjem trgu. Poleg navedenega so drugi posamezni cilji te direktive še:

- izboljšati učinkovitost pravnega varstva poslovnih skrivnosti pred protipravnimi prilastitvami na notranjem trgu;
- povečati naložbe v raziskave in razvoj za povečanje rasti gospodarstva;
- zaščititi znanje, ki (še) ni doseglo stopnje, na kateri se lahko patentira, ali pa je sploh nikoli ne bo doseglo.

Glavne rešitve Direktive 2016/943

1. Direktiva 2016/943 je določila minimalni standard glede poslovne skrivnosti in njenega varovanja in državam članicam prepustila, naj sprejmejo tudi strožja pravila, če so ta v skladu z zahtevami iz prvega odstavka 1. člena Direktive 2016/943 (skladnost s 3., 5. in 6. členom, prvim odstavkom 7. člena, 8. členom, drugim pododstavkom prvega odstavka 9. člena, tretjim in četrtim odstavkom 9. člena, drugim odstavkom 10. člena, 11. členom, 13. členom in tretjim odstavkom 15. člena Direktive 2016/943). »Minimum harmonization approach« ustvarja ravnotežje med zaščito poslovne skrivnosti in drugimi temeljnimi interesi, ki jih je treba zaščititi pred čezmerno zaščito. Pristop minimalne uskladitve pomeni, da mora država članica v nacionalno pravo prenesti v direktivi predvidne zaščitne ukrepe, lahko pa jih določi tudi več – v tem primeru večjo ali strožjo zaščito poslovne skrivnosti ali obsežnejše varstvo pred protipravno pridobitvijo, uporabo ali razkritjem poslovne skrivnosti, kot je predvidena v Direktivi 2016/943, če se pri tem spoštujejo zaščitni ukrepi za zaščito interesov drugih oseb, ki so v tej direktivi izrecno določeni (v drugem pododstavku prvega odstavka 1. člena).

2. V zvezi s predmetom urejanja je treba po drugi strani poudariti tudi področja, na katera

določbe Direktive 2016/943 ne vplivajo:

- uresničevanje pravic do svobode izražanja in obveščanja, kot je določena v Listini Evropske unije o temeljnih pravicah ter ki zajema svobodo in pluralnost medijev, zlasti pri raziskovalnem novinarstvu in varovanju novinarjevih virov informacij;
- pravila EU ali nacionalna pravila, ki zaradi javnega interesa zahtevajo razkritje informacij, vključno s poslovnimi skrivnostmi, javnosti ali javnim organom (upravnim ali sodnim) in tem dovoljujejo zbiranje in hrambo informacij za opravljanje njihovih nalog, dovoljujejo pa jim tudi nadaljnje razkritje ustreznih informacij (na primer javni dostop do podatkov). To so zlasti pravila o razkritju poslovnih informacij s strani institucij in teles EU ali nacionalnih javnih organov (na primer informacije v okoljskih zadevah);
- avtonomija socialnih partnerjev in njihova pravica do sklepanja kolektivnih pogodb;
- svoboda ustanavljanja, prosto gibanje ali mobilnost delavcev. Direktiva 2016/943 ne daje podlage, da se zaposlenim omeji uporaba informacij, ki niso poslovna skrivnost, ali uporaba izkušenj, znanja in spretnosti ki so jih pošteno pridobili v okviru običajnih službenih nalog (na primer prejšnje zaposlitve). Namen Direktive 2016/943 tudi ni vplivati na možnost sklepanja dogovorov o prepovedi konkurence med delodajalci in delavci (konkurenčna prepoved, konkurenčna klavzula) v skladu s pravili, ki se že uporabljajo. Glede na navedeno Direktiva 2016/943 torej nikakor ne daje podlage za dodatne omejitve za zaposlene, ki (še) niso določene s pravom EU ali nacionalnim pravom;
- pravo o varstvu osebnih podatkov, pravo o pravosodnem sodelovanju, pristojnosti, priznavanju in izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah in ukvarjanje s pravom, ki se uporablja, konkurenčno pravo, pogodbeno pravo in druga področja prava;
- pravo intelektualne lastnine – iz 39. uvedne izjave Direktive 2016/943 izhaja, da ima v primeru prekrivanja področja uporabe te direktive in uporabe Direktive 2004/48/ES ta direktiva prednost kot *lex specialis*.

3. Direktiva 2016/943 je uvedla enotno opredelitev poslovne skrivnosti (prvi odstavek 2. člena), ki zajema strokovno znanje in izkušnje, poslovne in tehnološke informacije, obstajati pa morata tudi legitimni interes, da informacije ostanejo zaupne, in legitimno pričakovanje, da se ohrani zaupnost. Poleg navedenega morajo to strokovno znanje in izkušnje ali informacije imeti tudi dejansko ali potencialno tržno vrednost. To imajo takrat, ko je verjetno, da njihova nedovoljena pridobitev, uporaba ali razkritje škoduje interesom osebe, ki ima nad njimi zakonit nadzor, s tem da škoduje znanstvenemu ali tehničnemu potencialu te osebe, njenim poslovnim ali finančnim interesom, strateškim pozicijam ali konkurenčni sposobnosti. Poleg poslovne skrivnosti Direktiva 2016/943 posebej opredeljuje tudi imetnika poslovne skrivnosti, kršitelja in blago, ki je predmet kršitve (drugi, tretji in četrti odstavek 2. člena).

4. Direktiva 2016/943 loči med zakonito in protipravno pridobitvijo, uporabo in razkritjem poslovne skrivnosti.

Pridobitev poslovne skrivnosti je zakonita, če se pridobi s kakršnimkoli ravnanjem, za katero se v danih okoliščinah šteje, da je v skladu s pošteno poslovno prakso, zlasti z neodvisnim odkritjem ali stvaritvijo, opazovanjem, proučevanjem razstavljanjem ali preizkušanjem izdelka ali predmeta, ki je bil dan na voljo javnosti ali ga ima pridobitelj informacije zakonito v posesti (tudi obratni inženiring), uveljavljanjem pravice zastopnikov delavcev do obveščenosti in posvetovanja v skladu s pravom EU, nacionalnim pravom in praksami.

Za protipravno pridobitev poslovne skrivnosti se šteje pridobitev s strani:

- direktnega pridobitelja (z nedovoljenim dostopom do dokumentov, predmetov, gradiva, vsebin ali elektronskih datotek ipd.) brez soglasja imetnika poslovne skrivnosti in z nepoštenim ravnanjem (drugi odstavek 4. člena Direktive 2016/943);
- kasnejšega pridobitelja, ki v času pridobitve ni v dobri veri – če oseba takrat ve ali bi v

danih okoliščinah morala vedeti, da je bila poslovna skrivnost neposredno ali posredno pridobljena od druge osebe, ki je poslovno skrivnost uporabljala ali razkrila protipravno (četrty odstavek 4. člena).

Uporaba ali razkritje poslovne skrivnosti se šteje za protipravno:

- če poslovno skrivnost brez privolitve njenega imetnika uporabi ali razkrije oseba, ki je to poslovno skrivnost sama pridobila neupravičeno, ali pa ta oseba krši dogovorjeno zaupnost ali drugo dolžnost molčečnosti v zvezi s poslovno skrivnostjo ali krši pogodbeno ali drugo dolžnost omejitve uporabe poslovne skrivnosti (tretji odstavek 4. člena Direktive 2016/943);
- če kasnejši pridobitelj v času uporabe ali razkritja ni v dobri veri – če oseba takrat ve ali bi v danih okoliščinah morala vedeti, da je bila poslovna skrivnost neposredno ali posredno pridobljena od druge osebe, ki je poslovno skrivnost uporabljala ali razkrila protipravno (četrty odstavek 4. člena);
- tudi v primeru proizvodnje, ponujanja ali dajanja na trg blaga, ki je predmet kršitve, ali njegovo uvažanje, izvažanje ali skladiščenje, kadar je oseba, ki opravlja tovrstne dejavnosti, vedela ali bi v danih okoliščinah morala vedeti, da je bila poslovna skrivnost uporabljena protipravno.

5. Možnost uveljavljanja nadomestil (le) po civilnem (ne pa tudi po kazenskem) pravu v primeru neupravičene pridobitve, uporabe ali razkritja poslovne skrivnosti je Direktiva 2016/943 dala z načelno določbo v 6. členu, v skladu s katero držav članica sama določi potrebne ukrepe, postopke in pravna sredstva. V skladu z navedeno direktivo morajo biti ti ukrepi, postopki in pravna sredstva pošteni in pravični, učinkoviti in odvračilni ter ne smejo biti po nepotrebnem zapleteni ali dragi niti postavljati nerazumnih rokov ali povzročati neupravičenih zamud (6. člen Direktive 2016/943). Hkrati morajo upoštevati načelo sorazmernosti in vsebovati varovala proti zlorabam procesnih pravil ter ne smejo ustvarjati ovir za zakonito trgovino na notranjem trgu (7. člen Direktive 2016/943).

6. Direktiva 2016/943 je v 5. členu odrekla pravno varstvo, če se poslovna skrivnost domnevno pridobi, uporabi ali razkrije zaradi »zaščite upravičenega interesa« in če je treba zagotoviti prednost nekaterim drugim koristim, ki so opredeljene zelo splošno in je o njih treba presojati glede na vse okoliščine posameznega primera, zaradi:

- »upravičene« uporabe pravice do svobodnega izražanja in obveščanja, zlasti pri raziskovalnem novinarstvu in varovanju novinarjevih virov informacij;
- razkritja nezakonitega ravnanja tožnika, če je domnevna pridobitev, uporaba ali razkritje poslovne skrivnosti »v javnem interesu« in »nujno« za razkritje nezakonitega ravnanja tožnika;
- razkritja poslovne skrivnosti, ki jo razkrijejo delavci svojim zastopnikom v okviru »legitimnega« zastopanja, in zaradi izpolnitve »nepogodbene obveznosti«.

7. Med splošne določbe v zvezi z ukrepi, postopki in pravnimi sredstvi je Direktiva 2016/943 uvrstila tudi določbe za ohranitev zaupnosti poslovne skrivnosti v sodnih postopkih. Ukrepi, ki jih bodo pristojni sodni organi na podlagi ustrezno utemeljenega zahtevka ene od strank sprejeli v postopku, so:

- delna ali popolna omejitev dostopa do dokumentov (dostop samo za omejeno število oseb);
- omejitev dostopa do zaslišanj (dostop samo za omejeno število oseb);
- osebam zunaj kroga omejenega števila oseb je na voljo »nezaupna različica« katerekoli sodne odločbe, iz katere so odlomki, ki vsebujejo poslovne skrivnosti, odstranjeni ali prekriti.

8. Poleg načelne določbe v 6. členu Direktive 2016/943 ali splošne obveznosti za države članice, da določijo potrebne ukrepe, postopke in pravna sredstva zoper protipravno pridobitev, uporabo in razkritje poslovne skrivnosti, Direktiva 2016/943 od držav članic

zahteva, da zagotovijo hitre, učinkovite in dostopne začasne ukrepe in ukrepe zavarovanja (10. člen) ter dokončne ukrepe (12. člen). Začasni ukrepi in ukrepi zavarovanja so namenjeni takojšnjemu prenehanju protipravnega pridobivanja, uporabe ali razkrivanja poslovne skrivnosti (tudi pri storitvah) brez čakanja na meritorno odločitev, ukrepi, ki izhajajo iz meritorne odločitve, ali dokončni ukrepi za preprečitev nadaljnje protipravne uporabe ali razkrivanja poslovne skrivnosti (tudi pri storitvah) pa so tisti, ki jih pristojni sodni organ odredi na zahtevo tožnika zoper kršitelja v meritorni odločbi, v kateri je ugotovil protipravno pridobitev, uporabo ali razkritje poslovne skrivnosti. Direktiva 2016/943 predvideva prepovedne ali opustitvene ukrepe, odstranitvene ali korektivne ukrepe in alternativne ukrepe.

9. Direktiva 2016/943 je namesto izreka prepovednega ali opustitvenega ukrepa, odstranitvenega ali korektivnega ukrepa ali alternativnega ukrepa v tretjem odstavku 13. člena predvidela tudi možnost plačila denarnega nadomestila, če so izpolnjeni ti pogoji:

- dobra vera domnevnega kršitelja – ob uporabi ali razkritju ni vedel niti v danih okoliščinah ni mogel vedeti, da je bila poslovna skrivnost pridobljena od druge osebe, ki je poslovno skrivnost protipravno uporabljala ali razkrila;
- izvajanje zadevnih ukrepov bi domnevnemu kršitelju povzročilo nesorazmerno veliko škodo;
- denarno nadomestilo oškodovani stranki v razumni meri zadostuje.

10. Hkrati pa Direktiva 2016/943 v 14. členu kot posledico nedobrovernosti kršitelja (ta je vedel ali bi moral vedeti, da je bila poslovna skrivnost protipravno pridobljena, uporabljena ali razkrita) določa plačilo odškodnine, ki jo odredi pristojni sodni organ na zahtevo oškodovanca in ustreza dejanski škodi, ki jo je ta utrpel zaradi protipravne pridobitve poslovne skrivnosti, njene uporabe ali razkritja. Pri določanju višine odškodnine pristojni sodni organ upošteva vse okoliščine primera, lahko pa je v ustreznih primerih odškodnina določena kot enkratni znesek na podlagi elementov, kot je najmanj znesek avtorskega honorarja ali pristojbin, ki bi bile dolgovane, če bi kršitelj zaprosil za dovoljenje za uporabo zadevne poslovne skrivnosti.

11. V skladu s 16. členom Direktive 2016/943 je treba zagotoviti možnost, da pristojni sodni organ osebam, ki ne izpolnijo ali ne želijo izpolniti ukrepa, odrejenega za ohranitev zaupnosti poslovne skrivnosti med sodnim postopkom, začasnega ali dokončnega ukrepa, naloži sankcije. V primeru neizpolnjevanja teh se lahko naložijo tudi sankcije, ki vključujejo možnost ponavljanja očitih se denarnih kazni.

13. Določbe Direktive 2016/943 bi morale biti v nacionalne pravne rede držav članic prenesene najpozneje do 9. junija 2018.

– Prikaz ureditve v najmanj treh pravnih sistemih držav članic EU

Poleg ugotovitve, da so poslovne skrivnosti, ki jih gospodarske družbe vrednotijo vsaj tako kot patente ali druge pravice intelektualne lastnine ter so še posebej pomembne za mala in srednja podjetja, premalo zaščitene, so študije, ki jih je naročila Evropska komisija, pokazale, da je tudi zaščita poslovne skrivnosti med državami članicami zelo različna. Razlike v stopnji zaščite poslovne skrivnosti med državami članicami EU so posledica razlik v nacionalnih zakonodajah in neobstoja enotne definicije pojma poslovne skrivnosti. Študije so v zvezi z razdrobljenostjo pravnega varstva pokazale pomembne razlike med ureditvami držav članic, pri čemer le malo držav članic v svojem civilnem ali kazenskem pravu izrecno ureja protipravno prilastitev poslovne skrivnosti, medtem ko se večina držav članic zanaša na svoje splošno pravo o nelojalni konkurenci ali odškodninsko pravo. Večina zakonodaj šteje zaščito poslovne skrivnosti za obliko nelojalne konkurence, saj po mnenju večine

avtorjev poslovne skrivnosti (v primerjavi s patenti, zaščito modela, registrirane blagovne znamke, ki dajejo imetniku pravice pravico izključiti druge) ne pomenijo ustvarjanja izključne pravice. Nekatere države uvrščajo zaščito poslovne skrivnosti med pogodbeno ali odškodninsko pravo, nekatere jo urejajo v določbah kazenskega zakonika, le Švedska ima zakonodajo s specifično ureditvijo zaščite poslovne skrivnosti.

V nadaljevanju bo prikazana ureditev po posameznih državah EU pred prenosom določb Direktive 2016/943.

Avstrija

Civilne in kazenske sankcije zoper zlorabe poslovnih ali trgovinskih skrivnosti s strani zaposlenih ali drugih, ki jih uporabljajo brez ustreznega dovoljenja ali soglasja, ureja zakon o nelojalni konkurenci. V posebnih okoliščinah, kot so razkritje izuma s strani zaposlenih ali v primeru industrijskega vohunstva, pa je sodno varstvo zagotovljeno tudi v določbah zakona o patentih in kazenskega zakonika. Načeloma pa avstrijska sodišča protipravno pridobitev poslovne skrivnosti in kršitev zaupnosti med pogodbenimi strankami uvrščajo v okvir zakona o nelojalni konkurenci.

Avstrijska zakonodaja ne vsebuje (zakonske) opredelitve poslovne skrivnosti. Pojem se je izoblikoval s pomočjo pravnih strokovnjakov in sodišč, lahko pa zajema vse vrste informacij, kot so informacije v zvezi s proizvodnjo, tehnologijo, dobavitelji in kupci, znanje in izkušnje (know-how).

Za začetek sodnega postopka zaradi kršitve poslovnih skrivnosti je v Avstriji treba ugotoviti:

- a) obstoj poslovne skrivnosti;
- b) kršitev poslovne skrivnosti s strani kršilca;
- c) neposredno namero kršilca, da uporabi ali razkrije to poslovno skrivnost;
- č) da ima imetnik poslovne skrivnosti razumen interes, da jo ohrani kot skrivnost.

Imetnik poslovne skrivnosti ima na voljo civilna pravna sredstva, kot so sodne (zahteva prenehanje kršitev) inčasne odredbe, v primeru krivdnega ravnanja kršilca pa tudi pravico do odškodnine. Poleg navadne škode lahko imetnik poslovne skrivnosti zahteva tudi izgubljeni dobiček.

Zavarovanje dokazov zaradi njihove ohranitve v postopkih v zvezi z varstvom poslovne skrivnosti odredi sodišče v skladu s pravili avstrijskega zakonika o civilnem postopku. Sodišče lahko tak ukrep odredi le, če tožeča stranka dokaže, da dokaza pozneje ne bi bilo mogoče izvesti. Le v izjemnih primerih, v katerih obstaja neposredna nevarnost, da bo tožena stranka dokaze uničila, lahko sodišče izda sklep za zavarovanje dokazov brez zaslišanja nasprotne stranke (sklep ex parte).

V Avstriji je kršitev poslovnih skrivnosti v kazenskem zakoniku opredeljena tudi kot kaznivo dejanje. Pregon zoper domnevnega kršilca poteka na zahtevo oškodovanega imetnika poslovne skrivnosti, za kaznivo dejanje pa je zagrožena zaporna ali denarna kazen. Do zdaj ima Avstrija zelo malo kazenskih obsodb zaradi kršitev poslovnih skrivnosti.

Nemčija

Nemška zakonodaja vsebuje številne določbe, ki ščitijo poslovne skrivnosti, najpomembnejše med njimi pa vsebuje zakon proti nelojalni konkurenci. Te določbe se nanašajo na zaposlene in tudi na tretje osebe, ki poslovne skrivnosti uporabljajo brez ustreznega dovoljenja ali soglasja imetnika.

Poslovne skrivnosti so zaščitene tudi v okviru kazenskega in civilnega prava. Pravna

sredstva civilnega prava, kot je odškodnina, so določena v civilnem zakoniku. Poleg navedenega tudi nemško pogodbeno pravo zagotavlja učinkovito zaščito poslovnih skrivnosti v okviru pogodbenih obveznosti strank, da ščitijo in ohranjajo poslovne skrivnosti nasprotne stranke.

Razkritje poslovne skrivnosti podjetja s strani zaposlenega med njegovim delovnim razmerjem in uporaba poslovne skrivnosti za namene, ki niso povezani z delodajalcem, se štejeta za nezakonita. Nezakonito je tudi uporabljati informacije, ki jih je podjetje pisno opredelilo kot poslovno skrivnost, in informacije, ki so poslovna skrivnost podjetja, zaposleni pa jih je namerno zbral za uporabo po prenehanju delovnega razmerja. Vendar pa lahko nekdanji uslužbenec v nadaljevanju svoje kariere prosto uporablja spretnosti in znanja, ki jih je med zaposlitvijo pridobil pri nekdanjem delodajalcu.

V civilnem postopku mora tožnik zelo natančno opredeliti svojo poslovno skrivnost in kršitev, dokazovanje nezakonite uporabe ali zlorabe poslovne skrivnosti pa je precej težko. Imetnik poslovne skrivnosti, čigar poslovna skrivnost je bila nezakonito uporabljena, ima na voljo ta civilna pravna sredstva:

- a) prepovedni ali opustitveni zahtevek;
- b) odškodnino (določeno po krivdnem načelu in pravilu neopravičene obogatitve);
- c) zaseg ali izročitev informacij (blaga), ki so poslovna skrivnost;
- č) zahtevek za predložitev računa zaradi izračuna škode.

Čeprav se poslovne skrivnosti v Nemčiji ne štejejo med pravice intelektualne lastnine, so si ukrepi za njihovo zaščito v marsičem podobni. Kljub navedenemu se v Nemčiji določbe Direktive 2004/48/ES o uveljavljanju pravic intelektualne lastnine za poslovne skrivnosti ne uporabljajo.

Madžarska

V madžarski zakonodaji lahko najdemo posebne določbe o zaščiti poslovnih skrivnosti, posebno varstvo zagotavljajo določbe civilnega zakonika in zakona o nelojalni konkurenci.

Pojem poslovne skrivnosti vsebuje civilni zakonik, ki poslovne skrivnosti obravnava kot informacije, ki bi, če bi bile razkrite, ogrozile finančne, gospodarske ali tržne interese imetnika. Določbe v zvezi s poslovnimi skrivnostmi vsebujejo še zakon, ki ureja delovno pravo, ter različni zakoni s področja bančništva in financ, medtem ko kazenski zakonik določa kazensko odgovornost nezakonitega razkrivanja »finančnih« skrivnosti.

Po civilnem pravu lahko imetnik poslovne skrivnosti zahteva:

- a) razglasitev kršitve;
- b) prenehanje in odpravo kršitev;
- c) vzpostavitev prejšnjega stanja (tj. kakršnokoli dejanje, s katerim je tožnik postavljen v položaj, ki ga je imel pred kršitvijo);
- č) odškodnino, poleg te pa lahko sodišče kršilcu naloži tudi plačilo globe.

Kot v številnih drugih jurisdikcijah pa se imetnik poslovne skrivnosti sooča s težavami pri dokazovanju kršitev in obsega nastale škode.

Podobno kot v Nemčiji se poslovne skrivnosti ne štejejo med pravice intelektualne lastnine, zato se določbe Direktive 2004/48/ES o uveljavljanju pravic intelektualne lastnine zanje ne uporabljajo.

- nova, jasnejša definicija poslovne skrivnosti, oblikovana na podlagi objektivnih meril;
- natančnejše razlikovanje med zakonito in protipravno pridobitvijo, uporabo ali razkritjem poslovne skrivnosti;
- določitev pravic imetnika poslovne skrivnosti v primeru kršitev;
- določitev postopkovnih pravil v postopkih pred sodiščem.

OBEVZNOSTI

SKUPNI PREDVIDENI STROŠKI (NA LETNI RAVNI)

/ /

Izjava o skladnosti predloga zakonskega ali podzakonskega akta s pravnim redom EU

1.) Naslov predlaganega akta

Zakon o poslovni skrivnosti

Prevod naslova predloga pravnega akta RS v angleščino

"Trade Secrets Act"

2.) Enotna identifikacijska oznaka predloga akta (EVA)

2017-2130-0032

ID predpisa

ZAKO7758

ID izjave

1 (1)

Datum izjave

28.11.2018

3.) Skladnost predloga akta s predpisi EU

3.1) Direktive, ki jih delno ali v celoti prenaša predlog akta

	CELEX oznaka direktive	Naslov direktive ter slovenski predpisi, ki se navezujejo na to direktivo	Rok za prenos direktive	Rok, na katerega se nanaša prenos	Je za navedeni rok direktiva v celoti prenesena s tem aktom? (obrazložitev)
1.	32016L0943	Direktiva (EU) 2016/943 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2016 o varstvu nerazkrita strokovnega znanja in izkušenj ter poslovnih informacij (poslovnih skrivnosti) pred njihovo protipravno pridobitvijo, uporabo in razkritjem	09.06.2018	09.06.2018	DA

Korelacijska tabela

1.) Naslov predlaganega akta

Zakon o poslovni skrivnosti

Prevod naslova predloga pravnega akta RS v angleščino

"Trade Secrets Act"

2.) Enotna identifikacijska oznaka predloga akta (EVA)

2017-2130-0032

ID predpisa

ZAKO7758

ID izjave

1 (1)

Datum izjave

28.11.2018

3.1) Direktive, ki jih delno ali v celoti prenaša predlog akta

	CELEX oznaka	Naslov predpisa
1.	32016L0943	Direktiva (EU) 2016/943 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2016 o varstvu nerazkrita strokovnega znanja in izkušenj ter poslovnih informacij (poslovnih skrivnosti) pred njihovo protipravno pridobitvijo, uporabo in razkritjem

3.2) Skladnost predloga akta s predpisi EU

Nacionalni predpis	Evropski predpis	Opomba
1. člen	Člen 1, odstavek 1, celex 32016L0943	
2. člen	Člen 2, odstavek 1, celex 32016L0943	
3. člen	Člen 2, odstavek 2, celex 32016L0943 Člen 2, odstavek 3, celex 32016L0943 Člen 2, odstavek 4, celex 32016L0943	
4. člen	Člen 3, celex 32016L0943	
5. člen	Člen 4, celex 32016L0943	
6. člen	Člen 6, celex 32016L0943	
7. člen	Člen 5, celex 32016L0943	
8. člen	Člen 9, celex 32016L0943	
9. člen, 1. odstavek	Člen 12, odstavek 1, celex 32016L0943 Člen 12, odstavek 2, celex 32016L0943 Člen 12, odstavek 3, celex 32016L0943 Člen 15, odstavek 1, celex 32016L0943	
9. člen, 2. odstavek	Člen 13, odstavek 1, celex 32016L0943	
9. člen, 3. odstavek	Člen 15, odstavek 3, celex 32016L0943	
9. člen, 4. odstavek	Člen 13, odstavek 2, celex 32016L0943	
9. člen, 5. odstavek	Člen 13, odstavek 3, celex 32016L0943	
9. člen, 6. odstavek	Člen 13, odstavek 3, celex 32016L0943	
10. člen, 1. odstavek	Člen 14, odstavek 1, celex 32016L0943	
10. člen, 2. odstavek	Člen 14, odstavek 2, celex 32016L0943	
10. člen, 3. odstavek	Člen 14, odstavek 2, celex 32016L0943	
10. člen, 4. odstavek	Člen 14, odstavek 2, celex 32016L0943	
10. člen, 5. odstavek	Člen 14, odstavek 1, celex 32016L0943	
11. člen, 1. odstavek	Člen 11, odstavek 1, celex 32016L0943	
11. člen, 2. odstavek	Člen 11, odstavek 2, celex 32016L0943	
11. člen, 3. odstavek	Člen 10, odstavek 1, celex 32016L0943	
11. člen, 4. odstavek	Člen 10, odstavek 2, celex 32016L0943	
12. člen		Ni relevantno za prenos.
13. člen		Ni relevantno za prenos.
14. člen		Ni relevantno za prenos.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMELO SPREJETJE ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

Predlog zakona nima administrativnih posledic.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki

Predlog zakona nima posledic za okolje.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo

– Inovacije in raziskave

Pričakuje se pozitiven učinek na delovanje notranjega trga – učinkovitejše inovacije (boljša izkoriščenost inovativnih idej) in prihranki stroškov, ki trenutno nastajajo gospodarskim družbam (zlasti malim in srednjim podjetjem) zaradi pretiranih zaščitnih ukrepov, bodo prispevali k povečanju naložb zasebnega sektorja v raziskave in razvoj na notranjem trgu.

– Konkurenčnost podjetij

Predlog zakona sledi ciljem Direktive 2016/943 za zagotovitev ustrezne zaščite konkurenčnosti (poštene in odkrite konkurence ter enakopravnega položaja) evropskih podjetij in raziskovalnih teles, ki temelji na nerazkitem strokovnem znanju, izkušnjah in poslovnih informacijah (poslovne skrivnosti), ter izboljšuje pogoje ali okvir za razvoj, spodbujanje in izkoriščanje inovacij ter za prenos tega znanja (kot gospodarskega premoženja) na notranjem trgu. Po zaslugi zagotovitve boljšega čezmejnega varovanja konkurenčnih prednosti družb se bo okrepila konkurenčnost gospodarskih družb in izboljšalo dodeljevanje virov (pričakovati je mogoče manj naložb v zaščitne ukrepe, s čimer se bodo sprostila sredstva za produktivnejše naložbe).

6.4 Presoja posledic za socialno področje

– Zaposlenost in trg dela

Eden od predvidenih učinkov Direktive 2016/943 in s tem tudi predloga zakona, s katerim se v pravni red Republike Slovenije prenašajo njene določbe, je tudi trajnost zaposlovanja v EU s pozitivnimi učinki na (povečano) mobilnost visokokvalificirane delovne sile (tistih, ki imajo dostop do poslovnih skrivnosti) na notranjem trgu in na (večje) število delovnih mest, povezanih z inovacijami (po zaslugi povečane inovacijske dejavnosti).

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja

Predlog zakona nima posledic za dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja

Predlog zakona ne bo imel posledic za druga področja.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

a) Predstavitev sprejetega zakona:

- ciljnim skupinam (seminarji, delavnice): delavnice ali seminarji v organizaciji predlagatelja zakona niso predvideni;
- širši javnosti (mediji, javne predstavitve, spletne predstavitve): širše javne ali spletne predstavitve predloga zakona niso predvidene.

b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa:

- Zagotovitev spremljanja izvajanja predpisa
Nadzor nad izvajanjem določb predloga zakona ni predviden. Izvajanje ukrepov, določenih po predlogu zakona, bo spremljalo pristojno ministrstvo.
- Organi, civilna družba
Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona:

/

7. Prikaz sodelovanja javnosti pri pripravi predloga zakona:

- Spletni naslov, na katerem je bil objavljen predpis:
http://www.mgrt.gov.si/si/zakonodaja_in_dokumenti/notranji_trg/predlogi_predpisov/sektor_za_gospodarsko_pravo_pomoc_in_prestrukturiranje_gospodarskih_druzab_v_tezavi_h_in_intelektualno_lastnino/
- Čas trajanja javne predstavitve, v katerem je bilo mogoče sporočiti mnenja, predloge in pripombe: 30 dni
- Datum in kraj morebitne javne obravnave ali druge oblike sodelovanja:
Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo je osnutek predloga zakona za pridobivanje predlogov, komentarjev in dopolnitev zainteresirane javnosti objavilo na svoji spletni strani in na portalu e-demokracija 24. maja 2018.
- Seznam subjektov, ki so sodelovali: GZS, MDDSZ, MP.
Na osnutek predloga zakona so predloge in dopolnitve poslali: GZS, MDDSZ in MP.

8. Zunanji strokovnjak ali pravna oseba, ki je sodeloval/a pri pripravi zakona in znesek plačila, ki ga je zato prejel/a:

Pri pripravi zakona niso sodelovali zunanji strokovnjaki ali pravne osebe.

9. Predstavniki predlagatelja, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora in delovnih teles:

- Zdravko Počivalšek, minister za gospodarski razvoj in tehnologijo,
- Aleš Cantarutti, državni sekretar.

II. BESEDILO ČLENOV

PREDLOG ZAKONA O POSLOVNI SKRIVNOSTI

1. člen

(vsebina zakona)

(1) Ta zakon ureja področje poslovne skrivnosti, pravila določitve in varstva poslovne skrivnosti pred njeno protipravno pridobitvijo, uporabo in razkritjem.

(2) S tem zakonom se v slovenski pravni red prenaša Direktiva (EU) 2016/943 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2016 o varstvu nerazkritnega strokovnega znanja in izkušenj ter poslovnih informacij (poslovnih skrivnosti) pred njihovo protipravno pridobitvijo, uporabo in razkritjem (UL L št. 157 z dne 15. 6. 2016, str. 1).

2. člen

(pojem poslovne skrivnosti)

(1) Poslovna skrivnost zajema nerazkrito strokovno znanje, izkušnje in poslovne informacije, ki izpolnjuje te zahteve:

- je skrivnost, ki ni splošno znana ali lahko dosegljiva osebam v krogih, ki se običajno ukvarjajo s to vrsto informacij;
- ima tržno vrednost;
- oseba, ki ima zakoniti nadzor nad to informacijo, je v danih okoliščinah razumno ukrepala, da jo ohrani kot skrivnost.

(2) Domneva se, da je zahteva iz tretje alineje prejšnjega odstavka izpolnjena, če je imetnik poslovne skrivnosti informacijo določil kot poslovno skrivnost v pisni obliki in o tem seznanil vse osebe, ki prihajajo v stik ali se seznanijo z informacijami, ki veljajo za poslovno skrivnost, zlasti družbenike, delavce, člane organov družbe in druge osebe.

(3) Za poslovno skrivnost se ne morejo določiti informacije, ki so po zakonu javne, ali informacije o kršitvi zakona ali dobrih poslovnih običajev.

3. člen

(pomen izrazov)

Posamezni izrazi, uporabljeni v tem zakonu, pomenijo:

- imetnik/ca (v nadaljnjem besedilu: imetnik) poslovne skrivnosti je fizična ali pravna oseba, ki ima zakoniti nadzor nad poslovno skrivnostjo;
- kršilec/ka (v nadaljnjem besedilu: kršilec) je vsaka fizična ali pravna oseba, ki je protipravno pridobila, uporabila ali razkrila poslovno skrivnost;
- blago, ki je predmet kršitve, je blago, na katerega obliko, značilnosti, delovanje, proces proizvodnje ali trženje je protipravna pridobitev, uporaba ali razkritje poslovne skrivnosti znatno vplivalo.

4. člen

(zakonita pridobitev, uporaba in razkritje poslovne skrivnosti)

1. Pridobitev poslovne skrivnosti se šteje za zakonito, če se pridobi z:

- neodvisnim odkritjem ali stvaritvijo;
- opazovanjem, proučevanjem, razstavljanjem na sestavne dele ali preizkušanjem izdelka ali predmeta, ki je bil dan na voljo javnosti ali je v zakoniti posesti pridobitelja;
- uresničevanjem pravice delavcev ali predstavnikov delavcev do obveščeniosti in posvetovanja v skladu z veljavnimi predpisi, kadar je tako razkritje potrebno za ta namen;
- vsakim drugim ravnanjem, za katero se v danih okoliščinah šteje, da je v skladu s poštenimi poslovnimi praksami, ali
- uresničevanjem pravice dostopa do informacij javnega značaja.

2. Zakonita je tudi pridobitev, uporaba ali razkritje poslovne skrivnosti, če tako pridobitev, uporabo ali razkritje zahteva ali dovoli zakon ali ga stranki nalaga pravnomočna in izvršljiva sodna odločba.

5. člen

(protipravna pridobitev, uporaba in razkritje poslovne skrivnosti)

1. Pridobitev poslovne skrivnosti je protipravna, če:

- se izvede z neposrednim nedovoljenim dostopom, prisvojitvijo ali kopiranjem dokumentov, predmetov, gradiv, vsebin ali elektronskih datotek, ki vsebujejo poslovno skrivnost, ali z drugim ravnanjem, za katero se šteje, da je v nasprotju s poštenimi poslovnimi praksami;
- se pridobi od osebe, ki je poslovno skrivnost uporabljala ali razkrila protipravno, vendar je pridobitelj v času pridobitve za to vedel ali bi v danih okoliščinah to moral vedeti.

2. Uporaba ali razkritje poslovne skrivnosti je protipravna, če jo uporabi ali razkrije oseba, ki izpolnjuje enega od teh pogojev:

- poslovno skrivnost je pridobila protipravno;
- krši sporazum o zaupnosti ali katerokoli drugo dolžnost molčečnosti v zvezi s poslovno skrivnostjo;
- krši pogodbeno ali katerokoli drugo dolžnost omejitve uporabe poslovne skrivnosti;
- je v času uporabe ali razkritja vedela ali bi v danih okoliščinah morala vedeti, da je bila poslovna skrivnost, ki jo je pridobila od druge osebe, uporabljena ali razkrita protipravno.

3. Za protipravno uporabo poslovne skrivnosti se šteje tudi proizvodnja, ponujanje ali dajanje na trg blaga, ki je predmet kršitve, ali njegovo uvažanje, izvažanje ali skladiščenje v te namene, kadar je oseba, ki opravlja katero od teh dejavnosti, vedela ali bi v danih okoliščinah morala vedeti, da je bila poslovna skrivnost uporabljena protipravno.

6. člen

(uporaba pravil sodnega varstva)

(1) Imetnik poslovne skrivnosti, čigar poslovna skrivnost je bila protipravno pridobljena, uporabljena ali razkrita (upravičenec), lahko zahteva zoper kršilca varstvo pravic in povrnitev škode po splošnih pravilih o povrnitvi škode.

(2) V postopku v zvezi s kršitvijo pravic poslovne skrivnosti se uporabljajo določbe zakona o pravnem postopku, če ni v tem ali v katerem drugem zakonu določeno drugače.

(3) V postopku za izdajo začasne odredbe se uporabljajo določbe zakona, ki ureja izvršbo in zavarovanje, če ni s tem zakonom določeno drugače.

7. člen

(izjeme)

Ne glede na določbe prejšnjega člena sodišče zavrne zahtevek upravičenca, če ugotovi, da je bila poslovna skrivnost pridobljena, razkrita ali uporabljena:

- pri uresničevanju pravice do svobode izražanja in obveščanja, kot jo določa zakon, ki ureja medije;
- pri razkritju zlorabe, kršitve ali nezakonite dejavnosti, če je kršilec ravnal z namenom zaščite splošnega javnega interesa;
- pri uresničevanju pravic delavcev, če je poslovno skrivnost razkril delavec svojemu predstavniku, da bi zaščitil pravice in interese delavcev v skladu s predpisi, ki urejajo delovanje in varstvo predstavnikov delavcev, in
- v drugih primerih, kadar tako določa zakon.

8. člen

(ohranitev zaupnosti poslovne skrivnosti med sodnim postopkom)

(1) Sodišče lahko na predlog stranke postopka zaradi zagotavljanja zaupnosti poslovne skrivnosti:

- izključi javnost glavne obravnave in
- odloči, da se sodna pisanja, ki vsebujejo poslovno skrivnost, zavarujejo tako, da se smiselno uporabijo pravila, ki jih zakon, ki ureja pravdni postopek, določa za vloge, listine in druge dele spisa, ki vsebujejo tajne podatke.

(2) Sodišče lahko na predlog stranke prepove uporabo ali razkritje poslovne skrivnosti ali domnevne poslovne skrivnosti nasprotni stranki ali drugim udeležencem postopka in drugim osebam, ki imajo dostop do dokumentov postopka in so bile z njo seznanjene na podlagi take udeležbe v postopku ali dostopa.

(3) Prepoved uporabe ali razkritja poslovne skrivnosti ali domnevne poslovne skrivnosti udeležence postopka in druge osebe iz prejšnjega odstavka zavezuje tudi po končanem

sodnem postopku, razen če:

– se s pravnomočno sodbo ugotovi, da domnevna poslovna skrivnost ne izpolnjuje zahtev iz prvega odstavka 2. člena tega zakona, ali

– sčasoma postane splošno znana ali lahko dosegljiva osebam v krogih, ki se običajno ukvarjajo s to vrsto informacij.

(4) Pri odločanju o ukrepih iz prvega odstavka tega člena in pri presoji njihove sorazmernosti sodišče upošteva spoštovanje pravice do učinkovitega pravnega sredstva in poštenega sojenja, legitimne interese strank v postopku in tretjih oseb in morebitno škodo, ki bi lahko nastala kot posledica ugoditve ali zavrnitve zahtevka stranki v postopku ali tretji osebi.

9. člen

(tožba zaradi kršitve pravic)

(1) Zoper osebo, ki brez privolitve imetnika poslovne skrivnosti pridobi, uporabi ali razkrije njegovo poslovno skrivnost, lahko imetnik poslovne skrivnosti s tožbo pri pristojnem sodišču zahteva:

1. da se prepovejo kršenje in prihodnje kršitve;
2. da se prepove proizvodnja, ponujanje, dajanje na trg ali uporaba blaga, ki je predmet kršitve, ali njegov uvoz, izvoz ali skladiščenje za navedene namene;
3. da se blago, ki je predmet kršitve, odpokliče iz gospodarskih tokov z upoštevanjem interesov dobrovernih tretjih oseb;
4. da se z blaga, ki je predmet kršitve, odstrani lastnost, ki je bila pridobljena s kršitvijo;
5. da se uniči blago, ki je predmet kršitve;
6. da se delno ali v celoti uniči katerikoli dokument, predmet, gradivo, vsebina ali elektronska datoteka, ki je poslovna skrivnost ali vsebuje poslovno skrivnost;
7. da se ob odreditvi ukrepa iz 3. točke tega odstavka blago, ki je predmet kršitve, v celoti prepusti upravičencu, ali
8. da se sodba objavi.

(2) Pri odločanju o utemeljenosti zahtevka iz 1. do 7. točke prejšnjega odstavka sodišče upošteva tudi sorazmernost med ugoditvijo zahtevku in posledicami ugoditve, pri čemer lahko upošteva tudi posebne okoliščine primera, na primer:

1. vrednost in druge posebne značilnosti poslovne skrivnosti;
2. ukrepe, sprejete za varstvo poslovne skrivnosti;
3. ravnanje kršilca pri pridobitvi, uporabi ali razkritju poslovne skrivnosti;
4. posledice protipravne uporabe ali razkritja poslovne skrivnosti;
5. legitimne interese strank v postopku in posledice, ki bi jih odreditev ali zavrnitev ukrepov lahko imela na stranke v postopku;
6. legitimne interese tretjih oseb;
7. javni interes ali
8. varstvo temeljnih pravic.

(3) Pri odločanju o utemeljenosti zahtevka iz 8. točke prvega odstavka sodišče upošteva tudi sorazmernost med ugoditvijo zahtevku in posledicami ugoditve, pri čemer lahko upošteva tudi posebne okoliščine primera, na primer vrednost poslovne skrivnosti, ravnanje kršilca pri pridobitvi, uporabi ali razkritju poslovne skrivnosti, posledice protipravne uporabe ali razkritja poslovne skrivnosti in verjetnost, da bo kršilec nadaljeval protipravno uporabo ali razkrivanje poslovne skrivnosti.

(4) Oseba, ki ji je bil izrečen ukrep iz 1. ali 2. točke prvega odstavka tega člena, lahko po pravnomočnosti sodbe s tožbo zahteva, da sodišče ugotovi, da poslovna skrivnost ne izpolnjuje več zahtev iz prvega odstavka 2. člena tega zakona. Takega zahtevka ne more vložiti oseba, ki

je po pravnomočnosti sodbe iz prejšnjega stavka sama neposredno ali posredno prispevala k razkritju poslovne skrivnosti.

(5) Sodišče lahko na predlog osebe, za katero bodo veljali ukrepi iz 1. do 7. točke prvega odstavka tega člena, namesto teh odredi plačilo denarnega nadomestila, če so izpolnjeni ti pogoji:

- če je bila ob uporabi ali razkritju v dobri veri;
- če bi ji izvajanje ukrepov iz 1. do 7. točke prvega odstavka tega člena povzročilo nesorazmerno veliko škodo in
- če oškodovana stranka soglaša s plačilom denarnega nadomestila.

(6) Višina nadomestila iz prejšnjega odstavka ne sme presegati zneska avtorskih honorarjev ali licenčnin, ki bi jih v primeru zakonite rabe bil dolžen plačati kršilec.

10. člen

(povrnitev škode in civilna kazen)

(1) Oškodovanec ima pravico do povrnitve škode po splošnih pravilih zakona, ki ureja obligacijska razmerja, če ni s tem zakonom določeno drugače.

(2) Kršilec je dolžen plačati upravičencu odškodnino v obsegu, ki je enak dogovorjenemu ali običajnemu nadomestilu za zakonito uporabo poslovne skrivnosti, kadar pa tega zneska ni mogoče določiti, pa v obsegu, ki se določi po splošnih pravilih o povrnitvi škode.

(3) Če je bila pravica iz tega zakona kršena namerno ali iz hude malomarnosti, lahko upravičenec zahteva plačilo dogovorjenega ali običajnega nadomestila za tovrstno uporabo, povečanega do 200 odstotkov, ne glede na to, ali je zaradi kršitve utrpel kakšno premoženjsko škodo ali ne.

(4) Pri odločanju o zahtevku za plačilo civilne kazni in odmeri višine te sodišče upošteva vse okoliščine primera, zlasti pa stopnjo krivde kršilca, velikost dogovorjenega ali običajnega nadomestila in preventivni namen civilne kazni.

(5) Če je premoženjska škoda večja kot civilna kazen, ima upravičenec pravico zahtevati razliko do popolne odškodnine.

11. člen

(začasne odredbe)

(1) Sodišče izda začasno odredbo za zavarovanje nedenarnih zahtevkov po tem zakonu, če predlagatelj izkaže za verjetno, da:

- poslovna skrivnost obstaja;
- je imetnik poslovne skrivnosti iz tega zakona in
- je bila njegova pravica kršena ali grozi dejanska nevarnost, da bo kršena.

(2) Pri odločanju o utemeljenosti zahtevka za izdajo začasne odredbe sodišče upošteva tudi sorazmernost med težo kršitve in posledicami, ki bi jih izdaja začasne odredbe povzročila toženi stranki ali tretji osebi.

(3) Sodišče sme za zavarovanje nedenarnih zahtevkov po prvem odstavku tega člena izdati

začasno odredbo ali več teh, s katero/-imi se domnevnemu kršilcu:

- začasno prepove uporaba ali razkritje poslovne skrivnosti;
- prepove proizvodnja, ponujanje, dajanje na trg ali uporaba blaga, ki je predmet kršitve, ali njegov uvoz, izvoz ali skladiščenje ali
- zaseže ali odredi izročitev blaga, ki je domnevno predmet kršitve, vključno z uvoženim blagom, da se prepreči njegov vstop na trg ali razširjanje na njem.

(4) Tudi če sodišče v skladu z določbami zakona, ki ureja izvršbo in zavarovanje, dovoli položitev varščine namesto začasne odredbe ali položitev varščine kot pogoj za začasno odredbo, poslovne skrivnosti ni dovoljeno razkriti.

PREHODNI DOLOČBI IN KONČNA DOLOČBA

12. člen

(spremembe Zakona o gospodarskih družbah)

(1) V Zakonu o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 44/13 – odl. US, 82/13, 55/15 in 15/17) se 39. člen spremeni tako, da se glasi:

»Za poslovno skrivnost se štejejo informacije, ki izpolnjujejo zahteve za poslovno skrivnost v skladu z zakonom, ki ureja poslovne skrivnosti.«.

(2) 40. člen se črta.

(3) V drugem odstavku 676. člena se v peti alineji črta besedilo »in 40. člen«.

13. člen

(sprememba Zakona o delovnih razmerjih)

(1) V Zakonu o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZSDT, 33/16 – PZ-F, 52/16 in 15/17 – odl. US) se drugi odstavek 38. člena spremeni tako, da se glasi:

»Za poslovno skrivnost se štejejo informacije, ki izpolnjujejo zahteve za poslovno skrivnost v skladu z zakonom, ki ureja poslovne skrivnosti. Delavec je odgovoren za kršitev, če je vedel ali bi moral vedeti za tak značaj informacij.«.

14. člen

(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu:

Predlog zakona v zakonodajo Republike Slovenije prenaša določbe Direktive (EU) 2016/943 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2016 o varstvu nerazkritega strokovnega znanja in izkušnj ter poslovnih informacij (poslovnih skrivnosti) pred njihovo protipravno pridobitvijo, uporabo in razkritjem (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2016/943).

Predlog zakona v uvodni določbi določa vsebino zakona in ureja področje poslovne skrivnosti. Natančna opredelitev poslovne skrivnosti je navedena v 2. členu predloga zakona. Poleg tega predlog zakona določa pravila civilnopravnega varstva poslovne skrivnosti, če je ta protipravno pridobljena, se protipravno uporablja ali je bila protipravno razkrita. Gre torej za pravila o pravnih sredstvih v civilnem postopku zoper protipravno prilastitev, uporabo in razkritje poslovne skrivnosti ter pravila o ohranjanju zaupnosti poslovne skrivnosti v sodnem postopku in po njem. Direktiva 2016/943 s področja uporabe izrecno izvzema nekatera področja, za katera se torej pravila tega zakona glede varstva poslovne skrivnosti ne uporabljajo. V večini primerov gre za upravne postopke, ki se vodijo v skladu s področno zakonodajo, ali pravila, ki veljajo za določeno specifično področje. Ta področja so:

1. Pravila v zvezi z uresničevanjem pravic do svobode izražanja in obveščanja, ki zajema tudi pravico do svobode in pluralnosti medijev, zlasti pri raziskovalnem novinarstvu in varovanju novinarjevih informacij. Gre za eno od temeljnih pravic iz Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (11. člen Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, UL C 83, z dne 30. 3. 2010, str. 389) in hkrati temeljno pravico, ki jo določa zakon, ki ureja medije.

2. Pravila, na podlagi katerih se razkritje informacij, tudi poslovne skrivnosti, zahteva v okviru postopka, ki vsakomur omogoča prosti dostop in ponovno uporabo informacij javnega značaja, s katerimi razpolagajo državni organi, organi lokalnih skupnosti, javne agencije, javni skladi in druge osebe javnega prava, nosilci javnih pooblastil in izvajalci javnih služb. Predlog zakona torej ne vpliva na uporabo pravil EU ali nacionalnih pravil, ki (v zakonsko določenih primerih) zahtevajo razkritje informacij, tudi poslovne skrivnosti, javnosti ali javnim organom. To so zlasti pravila o razkritju poslovnih informacij s strani institucij in teles EU ali nacionalnih javnih organov (predvsem v okoljskih zadevah), ki jih imajo na podlagi aktov EU (Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1049/2001, Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1367/2006 in Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2003/4/ES) ali drugih predpisov o dostopu javnosti do dokumentov ali obveznostih nacionalnih javnih organov glede preglednosti. Poleg podatkov glede emisij v okolje, odpadkov, nevarnih snovi v obratu ali podatkov iz varnostnega poročila ipd. Zakon o dostopu do informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 117/06 – ZDavP-2, 23/14, 50/14, 19/15 – odl. US, 102/15 in 7/18) dostop do zahtevane informacije dovoli tudi, če gre za podatke o porabi javnih sredstev ali podatke, povezane z opravljanjem javne funkcije ali delovnega razmerja javnega uslužbenca, ne glede na to, ali so opredeljeni kot poslovna skrivnost.

3. Pravila postopka javnega naročanja, ki od naročnikov zahtevajo ali jim dovoljujejo, da razkrijejo informacije, ki so jih pridobili od kandidatov in ponudnikov v postopkih javnega naročanja. Poleg teh pravil se iz uporabe predloga zakona izključuje tudi uporaba pravil javnega naročanja, ki od naročnikov zahtevajo, da varujejo informacije gospodarskih subjektov, če jih ti v prijavi ali ponudbi označijo kot poslovno skrivnost. Predlog zakona namreč ne daje podlage za prenehanje obveznosti javnih organov do varstva zaupnosti, ki veljajo zanje glede informacij, ki jih prejmejo od imetnikov poslovnih skrivnosti, ne glede na to, ali so te obveznosti določene v nacionalnem pravu ali pravu EU. Take obveznosti zaupnosti med drugim vključujejo obveznosti do varstva zaupnosti informacij, ki jih prejmejo javni naročniki v postopkih javnega naročanja, kot so določene v direktivah 2014/23/EU, 2014/24/EU in 2014/25/EU Evropskega parlamenta in Sveta ter v zakonih, s katerimi so bile določbe omenjenih direktiv prenesene v nacionalno zakonodajo Republike Slovenije. Se pa za potrebe postopkov javnega naročanja uporablja določba predloga zakona, ki določa definicijo poslovne skrivnosti. Veljavni Zakon o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/15 in 14/18; v nadaljnjem besedilu: ZJN-3) namreč v prvem

odstavku 35. člena določa, da naročnik ne sme razkriti informacij, ki mu jih gospodarski subjekt predloži in označi kot poslovno skrivnost, kot to določa zakon, ki ureja gospodarske družbe. Z začetkom veljavnosti predloga zakona bo tako definicijo poslovne skrivnosti v ZGD-1 nadomestila definicija poslovne skrivnosti iz predloga zakona. Navedeno pa ne bo imelo nikakršnega vpliva na ravnanje ponudnikov in kandidatov v postopkih javnega naročanja. Ti bodo morali še naprej v skladu s standardom skrbnega gospodarstvenika v ponudbi ustrezno pisno označiti poslovno skrivnost, kot to od njih zahteva določba 35. člena ZJN-3. V primeru opustitve navedene dolžnosti se bo štelo, da ponudba poslovne skrivnosti ne vsebuje, nasprotno dokazovanje ponudnika pa ne bo mogoče (saj ni ukrepal razumno, da bi zavaroval svojo poslovno skrivnost). Poslovne skrivnosti, ki bodo kot take označene v dokumentaciji ponudnika, vendar dejansko ne bodo izpolnjevale kriterijev, kot jih za poslovno skrivnost določa predlog zakona, ne bodo uživale sodnega varstva (če bo do morebitnega uveljavljanja katerega od zahtevkov, ki jih ponuja predlog zakona sploh prišlo), pri čemer pa se postopek javnega naročanja (v zvezi z obravnavo dokumentacije, ki predstavlja ali vsebuje poslovne skrivnosti) v ničemer ne spreminja.

4. S področja uporabe predloga zakona se izključujejo tudi pravila, ki določajo razkritje in varovanje poslovne skrivnosti po zakonu, ki ureja preprečevanje omejevanja konkurence ter določa pravila in ukrepe v zvezi s protipravnim omejevanjem konkurence, na katerega pravila predloga zakona (glede ukrepov, postopkov in pravnih sredstev) ne vplivajo.

5. Avtonomija socialnih partnerjev in njihova pravica do sklepanja kolektivnih pogodb, skladnih z zakonom, ki ureja kolektivne pogodbe. Že na podlagi teh pravil namreč velja dolžnost nerazkritja poslovne skrivnosti ali omejitve njene uporabe, določene so tudi posledice, ki bi jih imela kršitev take dolžnosti za pogodbenico, ki jo zavezuje. Nobena taka kolektivna pogodba pa ne sme omejiti izjem iz tega zakona, kadar se zahtevke za uporabo ukrepov, postopkov ali pravnih sredstev iz tega zakona zaradi domnevne pridobitve, uporabe ali razkritja poslovne skrivnosti zavrne.

6. Pravila delovnega prava v zvezi s pravico delavcev do obveščenosti, konkurenčno prepovedjo in konkurenčno klavzulo. Na podlagi predloga zakona zaposlenim torej ni mogoče omejiti uporabe informacij, ki niso poslovna skrivnost, ali uporabo izkušenj, znanja in spretnosti, ki so jih pošteno pridobili v okviru običajnih službenih nalog. Pravila tega zakona tudi ne vplivajo na možnost sklepanja dogovorov o prepovedi konkurence med delodajalci in delavci (konkurenčna prepoved in konkurenčna klavzula) v skladu s pravili delovnega prava po zakonu, ki ureja delovna razmerja.

Poleg izrecno določenih pravil, ki se izključujejo s področja uporabe, je treba opozoriti tudi na primere, v katerih je varovanje poslovne skrivnosti urejeno z drugim področnim predpisom (v to kategorijo bi na primer lahko uvrstili Zakon o sodelovanju delavcev pri upravljanju (Uradni list RS, št. 42/07 – uradno prečiščeno besedilo in 45/08 – ZArbit), ki izrecno določa, katere osebe so dolžne varovati poslovno skrivnost družbe), in primere, v katerih se razkritje informacij zahteva zato, ker so določene informacije po posebnem področnem predpisu opredeljene kot javne.

K 2. členu:

Razlike v pravnem varstvu poslovne skrivnosti v različnih državah članicah pomenijo neenakovredno raven varstva poslovne skrivnosti po EU, kar negativno učinkuje na notranji trg. Zaradi teh razlik so podjetja manj motivirana za opravljanje čezmejnih inovacijskih gospodarskih dejavnosti, sodelovanje s partnerji na področju raziskav ali proizvodnje, zunanje izvajanje ali vlaganje v drugih državah članicah, ki je odvisno od informacij, ki so varovane kot poslovna skrivnost. Zaradi zahteve Direktive 2016/943 po enotni opredelitvi poslovne skrivnosti člen prenaša definicijo poslovne skrivnosti, kot je določena v 2. členu Direktive 2016/943.

Poslovna skrivnost pomeni strokovno znanje in izkušnje ter dragocene poslovne informacije, ki imetnikom omogočajo večjo konkurenčnost in uspešnost na trgu in s tem povečujejo donosnost, zaradi česar je v interesu imetnikov poslovnih skrivnosti, da te ostanejo nerazkrite oziroma zaupne.

Tako opredeljene poslovne skrivnosti pa lahko uživajo sodno varstvo samo, če izpolnjujejo pogoje, kot jih določa ta zakon. Ta v prvem odstavku določa, da je lahko poslovna skrivnost le tisti podatek, pri katerem so vse tri zahteve (da je skrivnost, ki – v smislu, da kot celota ali v natančni konfiguraciji in sestavi njenih komponent – ni splošno znana ali lahko dosegljiva osebam v krogih, ki se običajno ukvarjajo s to vrsto informacij, da ima tržno vrednost in da je v danih okoliščinah oseba, ki ima zakoniti nadzor nad to informacijo, razumno ukrepala, da jo ohrani kot skrivnost) kumulativno izpolnjene. Opredelitev poslovne skrivnosti je oblikovana tako, da zajema strokovno znanje in izkušnje, poslovne informacije in tehnološke informacije, kadar obstajata legitimni interes, da so še naprej zaupni, in legitimno pričakovanje, da se ohrani taka zaupnost. Poleg tega mora imeti to strokovno znanje, izkušnje ali informacije dejansko ali potencialno tržno vrednost. Šteje se, da imajo tako strokovno znanje in izkušnje ali informacije tržno vrednost takrat, kadar je verjetno, da bi njihova nedovoljena pridobitev, uporaba ali razkritje škodovalo interesom osebe, ki ima nad njimi zakonit nadzor (škodovala znanstvenemu ali tehničnemu potencialu te osebe, njenim poslovnim ali finančnim interesom, strateškim pozicijam ali konkurenčni sposobnosti). Opredelitev poslovne skrivnosti izključuje nepomembne informacije, izkušnje, znanja in spretnosti, ki jih zaposleni pridobijo v okviru običajnih službenih nalog, izključuje pa tudi informacije, ki so splošno znane ali lahko dostopne osebam v krogih, ki se običajno ukvarjajo s to vrsto informacij.

V drugem odstavku je določena izpodbojna domneva, da je zahteva iz tretje alineje prejšnjega odstavka izpolnjena, če imetnik poslovne skrivnosti informacijo pisno določi kot poslovno skrivnost. Če torej fizična ali pravna oseba določeno informacijo opredeli kot poslovno skrivnost v pisni obliki (gospodarska družba na primer s pisnim sklepom družbe, s sprejetjem pravilnika, navodil ali katerikoli drugim aktom družbe) in s tem seznani vse osebe, ki lahko pridejo v stik s takimi informacijami, zlasti na primer družbenike, delavce, člane organov družbe in druge osebe, ki morajo varovati poslovno skrivnost, se šteje, da je razumno ukrepala ali storila vse potrebno, da informacijo ohrani kot skrivnost. Pisna opredelitev poslovne skrivnosti pa je le eden od primerov razumnega ukrepanja. Pri presoji ravnanja imetnika je namreč pomembno to, da je ravnal skrbno (upoštevati je treba tudi standard dobrega gospodarja ali gospodarstvenika) in z namenom zaščite svoje poslovne skrivnosti.

Med dosedanja definicijo poslovne skrivnosti po ZGD-1 in definicijo, ki jo uveljavlja predlog zakona, je bistvena razlika. Po določbi 39. člena ZGD-1 prevladuje subjektivno merilo pri določitvi poslovne skrivnosti, kar pomeni, da se za poslovno skrivnost štejejo tisti podatki, ki jih družba kot take določi s pisnim sklepom (prvi odstavek 39. člena ZGD-1), po predlogu zakona pa se poslovna skrivnost določa po objektivnem merilu, kar pomeni, da se za poslovno skrivnost lahko štejejo le tiste informacije, ki kumulativno izpolnjujejo vse tri pogoje, navedene v predlogu zakona. Določitev poslovne skrivnosti po subjektivnem merilu (pisno) bo odslej pomenila izpolnitev le enega od treh (objektivnih) meril pojma poslovna skrivnost.

V skladu z navedenim lahko pravne ali fizične osebe za poslovno skrivnost določijo katerikoli podatek, ki izpolnjuje zgoraj navedene pogoje. Vendar pa zakon določa tudi izjemo, in sicer v tretjem odstavku izrecno navaja, da se kot poslovna skrivnost ne morejo določiti podatki, ki jih zakon opredeljuje kot javne (npr. podatki, ki so po zakonu, ki ureja dostop do informacij javnega značaja, določeni kot javni itd.), prav tako ne podatki o kršitvi zakona ali dobrih poslovnih običajev.

K 3. členu:

V predlogu zakona so uporabljeni posamezni izrazi, ki imajo določen pomen.

Imetnik poslovne skrivnosti je lahko fizična ali pravna oseba, ki ima zakoniti nadzor nad poslovno skrivnostjo. Predlog zakona povezuje imetništvo pravice z zakonito pridobitvijo poslovne skrivnosti, ki jo določa v 4. členu.

Kršilec je vsaka fizična ali pravna oseba, ki je protipravno pridobila, uporabila ali razkrila poslovno skrivnost. Tudi v tem primeru je pojem kršilca povezan s protipravno pridobitvijo, uporabo ali razkritjem poslovne skrivnosti, ki je določena v 5. členu predloga zakona.

Blago, ki je predmet kršitve, je blago, na katerega obliko, značilnosti, delovanje, proces

proizvodnje ali trženje je protipravna pridobitev, uporaba ali razkritje poslovne skrivnosti znatno vplivalo. Gre za tiste končne produkte, ki so bili oblikovani, proizvedeni ali so bili trženi na podlagi ukradenih ali drugače protipravno pridobljene poslovne skrivnosti.

K 4. členu:

Predlog zakona določa zakonito pridobitev poslovne skrivnosti s pomočjo (primeroma) naštetih načinov take pridobitve (v prvem odstavku) in določbo, da je zakonita pridobitev, uporaba ali razkritje poslovne skrivnosti tudi tista, pri kateri pridobitev, uporabo ali razkritje zahteva ali dovoljuje (drug) zakon (v drugem odstavku).

Pridobitev poslovne skrivnosti se šteje za zakonito, če se pridobi s kakršnimkoli ravnanjem, za katero se v danih okoliščinah šteje, da je v skladu s pošteno poslovno prakso. Zakonito pridobi poslovno skrivnost tisti, ki z zakonitim imetnikom sklene veljavno pogodbo o prenosu poslovne skrivnosti, med zakonite imetnike poslovne skrivnosti štejemo na primer tudi pridobitelja izključne licence. Poslovno skrivnost pa je mogoče zakonito pridobiti tudi z lastnim neodvisnim odkritjem ali stvaritvijo (na primer ko nekdo samostojno in neodvisno odkrije isto strokovno znanje, izkušnje ali podatke, ki so že poslovna skrivnost nekoga drugega) in z opazovanjem, proučevanjem, razstavljanjem na sestavne dele ali preizkušanjem izdelka ali predmeta, ki je bil dan na voljo javnosti ali ga ima pridobitelj zakonito v posesti. Zadnjenavedeni način, imenovan tudi metoda vzratne razstavitve ali obratni inženiring, se šteje za zakonit način pridobivanja podatkov, razen če stranki s pogodbo določita drugače in ne gre za ravnanje, ki ima znake nelojalne konkurence po zakonu, ki ureja nelojalno konkurenco. Namreč v nekaterih industrijskih sektorjih, kjer ustvarjalci in inovatorji ne morejo uveljavljati izključnih pravic in inovacije tradicionalno temeljijo na poslovnih skrivnostih, je danes mogoče za izdelek, ko je enkrat na trgu, zlahka uporabiti obratni inženiring. V takih primerih so lahko ustvarjalci in inovatorji žrtve praks, kot sta kopiranje ali posnemanje, s čimer se izkoriščata njihov ugled in trud za inovacije. Če imajo taka dejanja znake nelojalne konkurence, so prepovedana po zakonu, ki ureja nelojalno konkurenco, sicer se obratni inženiring šteje za zakonit način pridobitve poslovne skrivnosti. Za zakonito pridobivanje poslovne skrivnosti pa veljata tudi pridobitev in razkritje poslovne skrivnosti v okviru uresničevanja pravic predstavnikov delavcev do obveščenosti, posvetovanja in sodelovanja v skladu z veljavno zakonodajo in praksami z delovnopravnega področja ter v zvezi s kolektivno zaščito interesov delavcev in delodajalcev, vključno s soodločanjem, kadar je tako razkritje potrebno za ta namen. Predlog zakona posebej poudarja, da gre za zakonito pridobitev poslovne skrivnosti, če se ta pridobi v okviru uresničevanja pravice dostopa do informacij javnega značaja.

Za zakonito pridobljeno poslovno skrivnost velja tudi pridobitev ali razkritje poslovne skrivnosti, če to dovoljuje drug zakon. Zakonita sta tako tudi pridobitev in razkritje poslovne skrivnosti med obveznimi revizijami, ki se izvajajo v skladu z veljavnimi predpisi. Vendar pa to, da šteje pridobitev poslovne skrivnosti za zakonito, ne sme posegati v nobeno obveznost varstva zaupnosti poslovne skrivnosti ali omejitev njihove uporabe, ki je za prejemnika ali pridobitelja informacij predpisana v zakonu. Na primer v pravnem postopku se pojavljajo položaji, v katerih je treba poslovne skrivnosti uporabiti kot dokaz v postopku. Zato ima Zakon o pravnem postopku (Uradni list RS, št. 73/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08 – ZArbit, 45/08, 111/08 – odl. US, 57/09 – odl. US, 12/10 – odl. US, 50/10 – odl. US, 107/10 – odl. US, 75/12 – odl. US, 40/13 – odl. US, 92/13 – odl. US, 10/14 – odl. US, 48/15 – odl. US, 6/17 – odl. US in 10/17; v nadaljnjem besedilu: ZPP) posebne določbe za ravnanje sodišča, če dokazi vsebujejo poslovne skrivnosti ali je dokaz sam po sebi poslovna skrivnost. Na podlagi 219.b člena lahko sodišče s sklepom naloži nasprotni stranki, naj razkrije podatke, ki so poslovna skrivnost, če presodi, da njihovo razkritje zaradi zagotovitve pravice do sodnega varstva stranke objektivno prevlada nad interesom nasprotne stranke po varovanju teh podatkov kot poslovne skrivnosti. Ob tem lahko sodišče glede na okoliščine primera in ob upoštevanju sorazmernosti posega naloži stranki razkritje poslovne skrivnosti tako, da ta pripravi in predloži različice listin, na katerih so prekriti deli, ki vsebujejo poslovne skrivnosti, če oceni, da celotno razkritje listin ni nujno, ali omogoči izvedencu ali tretji osebi, ki jo sporazumno določita obe stranki, da pregleda listine ali predmete, ki vsebujejo poslovne skrivnosti, sodišče pa da navodila izvedencem ali tretji osebi za pripravo povzetkov v obliki, ki ne vsebuje poslovne skrivnosti, ali pa ji naloži, naj v celoti razkrije podatke, ki so poslovna skrivnost. Če stranka noče ugoditi navedenemu sklepu, pa sodišče po prostem preudarku in ob upoštevanju vseh okoliščin presodi, kako pomembno je to, da stranka noče ravnati v skladu s sklepom sodišča. Dokazno breme o obstoju poslovne skrivnosti po izrecni določbi navedenega člena nosi stranka, ki to zatrjuje. Pri tem pa je treba

poudariti, da mora biti razkritje poslovne skrivnosti zadnji ukrep, ki se odredi le, če z drugimi objektivnimi dokazi ali z manj invazivnimi sredstvi ni mogoče doseči cilja procesno uravnoteženega dokazovanja (opomba: dr. Andrej Ekart in drugi: Zakon o pravnem postopku z novelo ZPP-E, GV Založba, Ljubljana 2017, Uvodna pojasnila, str. 88–90).

Zakonita pa je tudi pridobitev, uporaba ali razkritje poslovne skrivnosti, če tako pridobitev, uporabo ali razkritje stranki nalaga pravnomočna in izvršljiva sodna odločba, saj je tudi tako razkritje posledica neke predhodne zakonske ureditve.

K 5. členu:

Člen predloga zakona določa protipravno pridobitev, uporabo in razkritje poslovne skrivnosti.

Za protipravno pridobitev poslovne skrivnosti se šteje pridobitev s strani:

- direktnega pridobitelja
  - z nedovoljenim dostopom do dokumentov (predmetov, gradiva, vsebin ali elektronskih datotek ipd.), ki so pod zakonitim nadzorom imetnika poslovne skrivnosti in vsebujejo poslovno skrivnost ali je iz njih mogoče dognati poslovno skrivnost, ali prisvojitvijo ali kopiranjem navedenih dokumentov (predmetov, gradiva, vsebin ali elektronskih datotek ipd.);
  - z vsakim drugim ravnanjem, za katero lahko v danih okoliščinah štejemo, da je v nasprotju s poštenimi poslovnimi praksami;
- kasnejšega pridobitelja, ki v času pridobitve ni v dobri veri – če oseba takrat (v času pridobitve poslovne skrivnosti) ve ali bi v danih okoliščinah morala vedeti, da je poslovno skrivnost neposredno ali posredno pridobila druga oseba, ki je poslovno skrivnost uporabljala ali razkrila protipravno.

Uporaba ali razkritje poslovne skrivnosti se šteje za protipravno:

- če poslovno skrivnost brez privolitve njenega imetnika uporabi ali razkrije oseba, ki je to poslovno skrivnost sama pridobila neupravičeno, ali ta oseba krši dogovorjeno zaupnost ali drugo dolžnost molčečnosti v zvezi s poslovno skrivnostjo ali krši pogodbeno ali drugo dolžnost omejitve uporabe poslovne skrivnosti (prva do tretja alineja drugega odstavka);
- če kasnejši pridobitelj v času uporabe ali razkritja ni v dobri veri – če oseba takrat ve ali bi v danih okoliščinah morala vedeti, da je bila poslovna skrivnost neposredno ali posredno pridobljena od druge osebe, ki je poslovno skrivnost uporabljala ali razkrila protipravno (četrti alineja drugega odstavka);
- tudi v primeru proizvodnje, ponujanja ali dajanja na trg blaga, ki je predmet kršitve, ali njegovega uvažanja, izvažanja ali skladiščenja, kadar je oseba, ki opravlja tovrstne dejavnosti, vedela ali bi v danih okoliščinah morala vedeti, da je bila poslovna skrivnost uporabljena protipravno (tretji odstavek).

K 6. členu:

Člen na splošno določa, da lahko upravičenec (tj. imetnik, čigar poslovna skrivnost je bila protipravno pridobljena, uporabljena ali razkrita) od kršilca zahteva varstvo pravic, medtem ko so posamezni zahtevki, ki jih lahko uveljavlja pred sodiščem, natančneje opredeljeni v 9. členu. Tožba zaradi kršitve pravic je pravno sredstvo, s katerim imetnik poslovne skrivnosti (podobno kot lastnik lastninske pravice pri tožbi za prenehanje vznemirjenja) zahteva prepoved kršitev svoje pravice in vzpostavitev stanja, kot je bilo pred kršitvijo.

Dalje člen po vzoru zakona, ki ureja avtorsko in sorodne pravice, in zakona, ki ureja pravice industrijske lastnine, določa, da lahko upravičenec od kršilca zahteva povrnitev škode po splošnih pravilih odškodninskega prava. To pomeni, da lahko zahteva povračilo materialne škode (ugotovitev dejanske škode in izgubljenega dobička) in povračilo nematerialne škode (objava sodbe in/ali denarna odškodnina).

Pojem materialne škode zajema zmanjšanje premoženja (navadna škoda) in škodo v obliki preprečitve povečanja premoženja (izgubljeni dobiček). Dejanska škoda imetniku pravice redko nastane (običajno so to le stroški postopka), pomembnejši je izgubljeni dobiček, ki bi ga imetnik poslovne skrivnosti imel, če kršitve ne bi bilo – tj. fiktivni dobiček. Pri oceni izgubljenega dobička se upošteva dobiček, ki bi ga bilo mogoče utemeljeno pričakovati glede na normalen potek stvari ali glede na posebne okoliščine, ki pa ga zaradi oškodovančevega dejanja ali opustitve ni bilo mogoče doseči. Pomembno je torej ugotoviti razliko med vrednostjo imetnikovega premoženja, kakršna bi bila, če škodnega dogodka ne bi bilo, in vrednostjo njegovega premoženja, kakršna je dejansko po škodnem dogodku.

132. člen OZ med pravno priznane oblike nematerialne škode šteje telesne bolečine, duševne bolečine ali strah in okrnitev ugleda pravne osebe. Če je oškodovanec zaradi kršitve osebnostne pravice (ugleda, časti, svobode in drugih osebnostnih pravic) pretrpel duševne bolečine, mu lahko sodišče prisodi tudi pravično denarno odškodnino, kadar je zaradi okoliščin primera le tako mogoče dati oškodovancu zadoščenje v skladu z namenom odškodnine za nepremoženjsko škodo. Temeljna značilnost nepremoženjske škode je, da je že pojmovno praviloma ni mogoče popraviti z vzpostavitev v prejšnje stanje, zato denarna odškodnina za nepremoženjsko škodo nima značaja odškodnine, ampak glede na naravo stvari le značaj zadoščenja. Do denarne odškodnine zaradi posega v osebnostno pravico je v skladu s 183. členom OZ upravičena tudi pravna oseba, in sicer ji sodišče za okrnitev ugleda ali dobrega imena prisodi pravično denarno odškodnino neodvisno od povračila premoženjske škode, tudi če premoženjske škode ni, če spozna, da okoliščine primera to opravičujejo. V nasprotju z denarno odškodnino fizični osebi za nematerialno škodo po 179. členu OZ (kjer je treba izkazati duševne bolečine) pri pravni osebi zadostuje že poseg v pravico dobrega imena in ugleda.

V drugem in tretjem odstavku se za postopek v zvezi s kršitvijo pravic poslovne skrivnosti določa subsidiarna uporaba zakona, ki ureja pravdni postopek, za postopek v zvezi z izdajo začasnih odredb pa subsidiarna uporaba zakona, ki ureja izvršbo in zavarovanje.

K 7. členu:

Iz 1. člena Direktive 2016/943 izhaja, da je uporaba področnih pravil v zvezi z dostopom do informacij javnega značaja, javnim naročanjem, avtonomijo socialnih partnerjev, pravico delavcev do obveščenosti, konkurenčno prepovedjo in konkurenčno klavzulo itd. (v celoti) izključena. To pomeni, da so določeni postopki izzeti s področja uporabe predloga zakona, kar pa ne velja za izjeme po tem členu predloga zakona. V primeru izjem ne gre za izključitev uporabe določenih pravil, temveč za to, da se, če je bila poslovna skrivnost protipravno pridobljena, uporabljena ali razkrita, imetniku poslovne skrivnosti odreka pravno varstvo zaradi zaščite drugega upravičenega interesa ali ko je treba zagotoviti prednost nekaterim drugim koristim. Sodišče zato zahtevke imetnika poslovne skrivnosti zavrne, če gre za:

- uresničevanje pravice do svobode izražanja in obveščanja, kot jo določa zakon, ki ureja medije;
- javni interes (v to kategorijo uvrščamo razkritja nezakonitega ravnanja tožnika, če so domnevna pridobitev, uporaba ali razkritje poslovne skrivnosti »v javnem interesu« in »nujni« za razkritje nezakonitega ravnanja tožnika (gre za t. i. »žvižgače«), domnevni kršilec pa je ravnal z namenom zaščite splošnega javnega interesa);
- uresničevanje pravic delavcev, če je poslovno skrivnost razkril delavec svojemu predstavniku zaradi zaščite pravic in interesov delavcev v skladu s predpisi, ki urejajo delovanje in varstvo predstavnikov delavcev. Pojem predstavniki delavcev zajema sindikalne zaupnike in predstavnike delavcev, kot so opredeljeni v Zakonu o sodelovanju delavcev pri upravljanju (Uradni list RS, št. 42/07 – uradno prečiščeno besedilo in 45/08 – ZArbit) – člani sveta delavcev ali delavski zaupniki;
- interese ali koristi, ki jih določa drug (področni) zakon. Pri tem imamo v mislih zaščito legitimnega interesa. Pojem »*legitimate interest*« se v slovenščino prevaja kot legitimni, zakoniti ali tudi kot pravni interes. Legitimni interes je lahko interes posameznika ali interes tretjih oseb, ki pa mora temeljiti na pravu, kar pomeni, da pravo interes tega posameznika ali skupine priznava in varuje. Legitimni interes je lahko zasebni, komercialni interes posameznika, lahko pa gre tudi za interese skupine ljudi ali širše družbene koristi. Obstoje legitimnega interesa presoja sodišče od primera do primera.

K 8. členu:

Možnost, da bi bila med sodnim postopkom izgubljena zaupnost poslovne skrivnosti, pogosto odvrne zakonite imetnike poslovnih skrivnosti od uvedbe sodnega postopka za varstvo njihovih poslovnih skrivnosti, kar ogroža učinkovitost predvidenih ukrepov, postopkov in pravnih sredstev. Zato je bilo nujno treba določiti posebne zahteve, s katerimi bo zagotovljeno varstvo zaupnosti poslovne skrivnosti, ki je predmet spora, med sodnim postopkom, uvedenim za njeno varstvo, pri čemer se z ustreznimi zaščitnimi ukrepi zagotavlja pravica do učinkovitega pravnega sredstva in poštenega sojenja. Tako varstvo ostaja veljavno tudi po koncu sodnega postopka in dokler informacije, ki sestavljajo poslovno skrivnost, niso javno dostopne.

Ker je tudi v civilnih postopkih treba varovati poslovne skrivnosti, je nujno, da se določijo jasna pravila, kako sodišče ravna, ko ugotovi, da obravnavano gradivo vsebuje poslovno skrivnost. Predlog zakona tako v skladu z Direktivo 2016/943 določa, da lahko sodišče za zagotovitev ohranitve zaupnosti poslovne skrivnosti med sodnim postopkom na predlog stranke izključi javnost z glavne obravnave in odloči, da se vsa sodna pisanja zavarujejo enako, kot če procesno gradivo vsebuje tajne podatke. Pravila ravnanja sodišč, če procesno gradivo vsebuje tajne podatke, so že urejena v ZPP, in sicer v 332.a do 332.d členu. Predlog zakona se tako v tem primeru sklicuje na smiselno uporabo določb ZPP o ravnanju vlog, dokazov in odločb, ki vsebujejo tajne podatke. V skladu s 332.a členom ZPP mora tako že stranka sama del vloge, ki vsebuje poslovno skrivnost, ločiti od dela vloge, ki ne vsebuje poslovne skrivnosti, in ga pripeti vlogi v zaprti ovojnici. Dolžnost stranke je, da svojo vlogo pripravi tako, da sta jasno razmejena del, ki vsebuje poslovno skrivnost, in del, ki je ne vsebuje. Sodišče mora prav tako v skladu z določbo 332.c člena ZPP odločiti, ali se dopusti vpogled v vlogo ali listino, ki vsebuje poslovno skrivnost. Sodnik tako pri odločitvi presoja o pomenu navedb in vsebine listine za postopek in lastnost poslovne skrivnosti ter posledicah razkritja poslovne skrivnosti. Posebna pravila pa veljajo tudi, če obrazložitev sodbe vsebuje poslovno skrivnost. V skladu z določbo 332.d člena ZPP se tako strankam v takih primerih vroči sodba, ki ne vsebuje poslovne skrivnosti, torej izrek sodbe brez obrazložitve, ki ne vsebuje poslovne skrivnosti, in pouk, da je izvirnik sodne odločbe s celotno obrazložitvijo na voljo v prostorih sodišča.

Sodišče na predlog stranke tudi prepove uporabo ali razkritje poslovne skrivnosti ali domnevne poslovne skrivnosti drugim udeležencem postopka in drugim osebam, ki imajo dostop do dokumentov postopka in so bile z njo seznanjene na podlagi take udeležbe v postopku ali dostopa. S tem se omeji krog oseb z dostopom do dokaznega gradiva ali zaslišanj, objavijo pa se le tisti deli sodnih odločb, ki niso zaupni. Ocena narave informacij, ki so predmet spora, je med glavnimi cilji sodnega postopka, zato je v tem okviru zlasti pomembno zagotoviti učinkovito varstvo zaupnosti poslovne skrivnosti in spoštovanje pravice do učinkovitega pravnega sredstva in poštenega sojenja za vse stranke v tem postopku. V omejenem krogu oseb morata imeti tako vsaj ena fizična oseba od vsake stranke in odvetnik ali drug zastopnik stranke (ki je v skladu s pravili o zastopanju strank pred sodišči upravičen in tudi zmožen za obrambo, zastopanje in delovanje v interesu stranke v sodnem postopku) popoln dostop do zadevnega dokaznega gradiva in zaslišanj. Če je ena od strank pravna oseba, mora imeti možnost, da predlaga fizično osebo ali fizične osebe, ki bi bile del tega kroga oseb, da se zagotovi ustrezno zastopanje te pravne osebe.

Prepoved uporabe ali razkritja, ki jo je izreklo sodišče na podlagi drugega odstavka tega člena predloga zakona, pa tiste, ki jim je bila izrečena, zavezuje tudi po končanem sodnem postopku, razen če se s pravnomočno sodbo ugotovi, da domnevna poslovna skrivnost ne izpolnjuje zahtev iz prvega odstavka 2. člena tega zakona ali sčasoma postane splošno znana ali lahko dosegljiva osebam v krogih, ki se običajno ukvarjajo s to vrsto informacij (torej zahtev iz prvega odstavka 2. člena tega zakona ne izpolnjuje več, zato tudi ni več potrebe po zaščiti).

Pred odločitvijo o izreku kateregakoli ukrepa iz tega člena mora sodišče skrbno, podobno kot pri razkrivanju tajnih podatkov v skladu z določili ZPP, presoditi in uravnotežiti ustavnopravne vrednote, ki si stojijo nasproti pri odločanju o razkritju poslovne skrivnosti. Pri odločanju ima sodnik tako pristojnost in odgovornost, da zagotovi ravnotežje med poštenim postopkom in varstvom poslovne skrivnosti, upošteva občutljivost podatka ter tudi težo in pomen materialnih pravic, o katerih poteka spor, ter posledice odločitve. Zoper sklep, s katerim sodnik odloči o pogojih in načinu seznanitve s poslovno skrivnostjo, ni posebne pritožbe. To pomeni, da bodo

stranke lahko zahtevale presojo v pravnih sredstvih zoper odločitve, s katero bo končan postopek pred sodiščem.

K 9. členu:

Tožba zaradi kršitve pravic je pravno sredstvo, s katerim imetnik poslovne skrivnosti (podobno kot imetnik lastninske pravice pri tožbi za prenehanje vznemirjenja) zahteva prepoved kršitev svoje pravice in vzpostavitev stanja, kot je bilo pred kršitvijo. Gre za t. i. negatorno tožbo s prepovednim ali odstranitvenim zahtevkom. Podobno kot pri pravicah industrijske lastnine klasičnega izročilnega zahtevka ni mogoče uporabiti, saj gre v teh primerih praviloma za pravico nad neko nematerialno dobrino, nematerialne pravice pa ne morejo biti predmet zahtevka, s katerim se uveljavlja vrnitev posesti.

Imetnik poslovne skrivnosti lahko zoper osebo, ki neupravičeno posega v njegovo pravico, s tožbo uveljavlja varovalni (negatorni) zahtevek ali več teh, in sicer:

a) Prepovedni/opustitveni zahtevki:

- prepoved sedanjega kršenja;
- prepoved bodočega kršenja in
- prepoved proizvodnje, ponujanja, dajanja na trg ali uporabe blaga, ki je predmet kršitve, ali njegovega uvoza, izvoza ali skladiščenja za navedene namene.

Obstaja možnost, da bi bila poslovna skrivnost protipravno uporabljena za oblikovanje, proizvodnjo ali trženje blaga ali sestavin blaga, ki se lahko razširjajo po celotnem notranjem trgu, kar lahko škodi poslovnim interesom imetnika poslovne skrivnosti in delovanju notranjega trga. V takih primerih in če zadevna poslovna skrivnost precej vpliva na kakovost, vrednost ali ceno blaga, ki izhaja iz te protipravne uporabe, ali na znižanje stroškov, olajšanje ali pospešitev procesov proizvodnje ali trženja, je pomembno, da so sodišča pooblaščenca, da odredijo učinkovite in ustrezne ukrepe za zagotovitev, da se to blago ne da na trg ali da se umakne s trga. Glede na globalno naravo trgovine predlog zakona zagotavlja, da taki ukrepi vključujejo prepoved uvoza tega blaga v EU ali njegovega skladiščenja za to, da se ponudi ali da na trg.

Temelj prepovednega zahtevka je poseg v (izključni) pravni položaj imetnika pravice. Predlog zakona tako v primeru nedopustnega posega v pravice imetnika poslovne skrivnosti temu omogoča, da od kršilca zahteva opustitev določenega ravnanja v sedanosti in tudi v prihodnosti. Predlog zakona pri tem popolnoma sledi ureditvi zakona, ki ureja pravice industrijske lastnine. Pogoj za ugoditev zahtevku za prepoved obstoječih motenj je obstoj kršitve in njeno trajanje ali da kršitev po končani glavni obravnavi še traja (pri čemer torej ni mogoče zahtevati prepovedi preteklih kršitev). Z zahtevkom po prepovedi prihodnjih motenj pa imetnik pravice doseže spoštovanje pravic še pred nastopom posega. V tem primeru ima upravičenec v rokah izvršilni naslov, če v prihodnosti dejansko pride do kršitve. Predpostavke za uveljavljanje prepovedi prihodnjih motenj so predvsem: očitna nevarnost posega s strani določene osebe, obstoj ponovitvene nevarnosti, ki se domneva že v trenutku, ko je kršitev pravice dokazana, in da je grozeča nevarnost protipravna (pomeni kršitev poslovne skrivnosti).

b) Odstranitveni zahtevki (korektivni ukrepi)

Gre za zahtevke, katerih osnovni namen je vzpostavitev stanja, kot je bilo pred nastankom kršitve. V nasprotju z opustitvenim zahtevkom ali dolžnostjo gre v primeru odstranitvenega zahtevka za aktivno ravnanje kršilca. Sodišče kršilcu v primeru ugoditve zahtevka naloži obveznost aktivnega ravnanja, s katerim odstrani (omili) posledice kršitve. Pogoj za uveljavljanje tega zahtevka je, da je bil poseg že izveden ali končan, motitveno dejanje pa še traja (z njim se namreč zahteva odstranitev posledic za naprej).

Sodišče lahko na podlagi tega člena predloga zakona odredi te odstranitvene (korektivne) ukrepe:

- odpoklic blaga, ki je predmet kršitve, ali njegov umik iz gospodarskih tokov, pri čemer mora upoštevati tudi interese dobrovernih tretjih oseb;
- odstranitev predmetov kršitev iz gospodarskih tokov;
- odstranitev lastnosti blaga, pridobljenega s kršitvijo, z blaga, ki je predmet kršitve;
- uničenje blaga, ki je predmet kršitve;
- uničenje katerihkoli dokumentov, predmetov, gradiva, vsebine ali elektronske datoteke, ki je

poslovna skrivnost ali vsebuje poslovno skrivnost.

Sodišče bo lahko odredilo odstranitvene ukrepe le v postopku odločanja o glavni stvari, ne pa v postopku začasne odredbe (s tem bi namreč prejudiciralo končno odločitev). Pri odločanju o odstranitvenih zahtevkih bo sodišče moralo upoštevati načelo učinkovitosti, odvrtačnosti in sorazmernosti med kršitvijo in zahtevkom imetnika, če zahtevke ne bo ustrezal navedenim načelom, pa tega zavrniti. Najstrožji ukrep je uničenje blaga, ki je predmet kršitve, in je utemeljen takrat, kadar vzpostavitev v prejšnje stanje ni mogoče doseči na drug način, ki bi manj posegel v položaj kršilca pravice. Pri posameznih zahtevkih pa bo sodišče moralo paziti (če je to upravičeno) tudi na interese tretjih oseb, ki niso bile neposredno vključene v kršitvene dejavnosti. V skladu z navedenim bo sodišče korektivni ukrep uničenja blaga izreklo v skrajnem primeru, kadar ne bodo na voljo druge smotrnejše rešitve, kot je odstranitev tiste lastnosti blaga, ki pomeni kršitev.

c) Alternativni ukrep

Kot ukrep, ki je alternativen uničenju blaga, ki je predmet kršitve, predlog zakona ureja možnost, da sodišče ob odreditvi ukrepa umika blaga, ki je predmet kršitve, s trga na zahtevo imetnika poslovne skrivnosti odredi prepustitev tega blaga v njegovo posest. V podobnih primerih s področja varstva pravic industrijske lastnine sodišča odredijo prepustitev predmetov upravičencem proti plačilu proizvodnih stroškov. Določitev teh mora biti realna, saj kršilec od njih ne sme imeti koristi.

č) Objava sodbe

Sankcija objave sodbe zaradi kršitve poslovne skrivnosti se šteje za učinkovito sredstvo za ozaveščanje javnosti in deluje tudi preventivno v smislu odvrtačanja morebitnih kršilcev. Namen objave sodbe so izpostavitve kršilca ter seznanitev in odprava škodljivih posledic kršitvenega ravnanja ali vzpostavitev prejšnjega stanja. Kot izhaja iz sodne prakse, ima objava sodbe le restitucijsko naravo, ne pa naravo sankcioniranja, zato sodišče v vsakem primeru posebej preverja utemeljenost tovrstnih zahtevkov in se zanje odloči tedaj, ko bi bilo tako najprimerneje odpraviti posledice kršitve pravice.

V skladu s splošnimi pravili ZPP stroške postopka nosi tista stranka, ki v pravdi ne uspe (154. člen ZPP), pri čemer se lahko nekateri stroški stranki prisodijo tudi po krivdnem načelu. S smiselno uporabo določb ZPP je tako zadoščeno zahtevam Direktive 2016/943, ki določa, da stroške korektivnih ukrepov plača kršilec, razen če bi sodišče na podlagi utemeljenih okoliščin odločilo drugače. Dolžnost plačila omenjenih stroškov pa tudi ne sme vplivati na pravico do povračila škode, ki jo predlog zakona določa v 8. členu.

Vsi ukrepi (prepovedni/opustitveni, odstranitveni in alternativni), razen objave sodbe, se lahko v skladu z določbo drugega odstavka izrečejo le ob upoštevanju sorazmernosti med ugoditvijo zahtevku in posledicami ugoditve, pri čemer lahko sodišče pri odločanju o utemeljenosti zahtevka upošteva še druge dejavnike, kot so vrednost poslovne skrivnosti, ukrepe, ki so bili sprejeti za varstvo poslovne skrivnosti, resnost ravnanja, katerega izid je protipravna pridobitev, uporaba ali razkritje poslovne skrivnosti, in posledice takega ravnanja. S predlogom zakona bo zagotovljeno tudi, da bodo imela sodišča diskrecijsko pravico pri ugotavljanju interesov strank v sodnem postopku in interesov tretjih oseb, med drugim tudi potrošnikov, kadar se bo to izkazalo za ustrezno.

Tretji odstavek določa, da sodišče pri utemeljenosti zahtevka objave sodbe upošteva tudi sorazmernost med ugoditvijo zahtevku in posledicami ugoditve, pri čemer lahko upošteva tudi posebne okoliščine primera, na primer sorazmernost med težo kršitve in zahtevkom, vrednost poslovne skrivnosti, ravnanje kršilca pri pridobitvi, uporabi ali razkritju poslovne skrivnosti, posledice protipravne uporabe ali razkritja poslovne skrivnosti in verjetnost, da bo kršilec nadaljeval protipravno uporabo ali razkrivanje poslovne skrivnosti. V skladu z določbo tretjega odstavka 15. člena Direktive 2016/943, ki se prenaša s predlogom zakona, je pri odločanju o utemeljenosti zahtevka objave sodbe naštetih manj okoliščin, ki jih lahko sodišče upošteva, kadar odloča o utemeljenosti zahtevka, kar je v skladu z restitucijsko naravo ukrepa objave sodbe, kot je opisana zgoraj.

Četrty odstavek predvideva možnost, da po pravnomočnosti sodbe, s katero je sodišče izreklo

prepovedni ali opustitveni ukrep, poslovna skrivnost izgubi »status« poslovne skrivnosti ali ne ustreza več definiciji poslovne skrivnosti, kot jo določa predlog zakona (je zakonito pridobljena, uporabljena, razkrita, postane javna ipd.). V tem primeru ima zaradi zagotovitve pravne varnosti oseba, ki ji je bil izrečen ukrep iz 1. ali 2. točke prvega odstavka tega člena, po pravnomočnosti sodbe (s katero ji je bil izrečen omenjeni ukrep) možnost, da od sodišča zahteva, da to ugotovi, da poslovna skrivnost ne izpolnjuje več zahtev iz prve točke 2. člena predloga zakona. Nerazumno bi namreč bilo, da bi zaradi pravnomočne sodbe ukrep zoper kršilca ali drugo osebo, ki je kakorkoli prispevala k razkritju poslovne skrivnosti, še trajal, čeprav je bila poslovna skrivnost medtem že zakonito razkrita ali je postala javna. Dodatni pogoj, ki se zahteva za to osebo pa je, da ni sama prispevala k razkritju poslovne skrivnosti.

Peti in šesti odstavek predloga zakona urejata možnost, da sodišče namesto ukrepov iz 1. do 7. točke prvega odstavka osebi, za katero bi veljali taki ukrepi (zadevna oseba), odredi plačilo denarnega nadomestila. Zadevna oseba je namreč lahko poslovno skrivnost prvotno pridobila v dobri veri in se šele pozneje, na primer ob prejemu obvestila od izvirnega imetnika poslovne skrivnosti, zavedela, da njeno poznavanje zadevne poslovne skrivnosti izhaja iz virov, ki to poslovno skrivnost uporabljajo ali razkrivajo protipravno. Da določeni prepovedni in korektivni ukrepi v navedenih okoliščinah ne bi povzročali nesorazmerne škode zadevni osebi, predlog zakona omogoča, da se v ustreznih primerih oškodovani osebi kot alternativni ukrep dodeli denarno nadomestilo. To sodišče odredi, če so kumulativno izpolnjeni pogoji:

- dobra vera zadevne osebe (ob pridobitvi ni vedela in ni mogla vedeti, da je poslovno skrivnost pridobila od nekoga, ki jo uporablja ali razkriva protipravno);
- kateri od prepovednih/opustitvenih, odstranitvenih ali korektivnih ali alternativnih ukrepov prepustitve blaga/predmetov bi zadevni osebi povzročil nesorazmerno veliko škodo;
- oškodovanec, tj. imetnik poslovne skrivnosti, se s plačilom denarnega nadomestila namesto izreka katerega od ukrepov iz 1. do 7. točke prvega odstavka popolnoma strinja.

Tako nadomestilo pa ne sme presegati zneska avtorskih honorarjev ali licenčnin, ki bi jih bilo treba plačati za obdobje, v katerem bi izvirni imetnik poslovne skrivnosti lahko preprečil njeno uporabo, če bi zadevna oseba pridobila dovoljenje za uporabo poslovne skrivnosti. Podobno, vendar splošnejšo določbo najdemo v 198. členu OZ, ki določa, da če je nekdo tujo stvar uporabil v svojo korist, lahko imetnik kljub pravici do odškodnine, in tudi če te pravice nima, zahteva od njega, da mu nadomesti korist, ki jo je imel od uporabe. Če pa bi protipravna uporaba poslovne skrivnosti kršila pravila, ki ji določa druga področna zakonodaja, ali bi verjetno škodila potrošnikom, taka protipravna uporaba ni dovoljena.

Če se po pravnomočnosti sodbe ugotovi, da protipravne pridobitve, uporabe ali razkritja poslovne skrivnosti ali grožnje takega ravnanja ni bilo, ali v primerih neprimerne ravnanja vlagatelj zahtevkov, ki ravna zlonamerno ali slaboverno in vlagajo očitno neutemeljene zahtevke (na primer zaradi nepošteno odložitve ali omejitve dostopa stranke, proti kateri je vložen zahtevek, do trga ali ustrahovanja ali nadlegovanja te stranke na kakšen drug način), lahko nasprotna stranka zaradi nepravilne odločitve uveljavlja povračilne zahtevke v skladu z že obstoječimi pravili ZPP (določbe o izrednih pravnih sredstvih) in OZ (splošna pravila odškodninskega prava).

K 10. členu:

Člen določa pravila o povrnitvi škode po vzoru zakona, ki ureja avtorsko in sorodne pravice, in zakona, ki ureja pravice industrijske lastnine. Oba predpisa predvidevata, da za kršitve pravic, ki jih urejata, veljajo splošna pravila o odškodninski odgovornosti (povrnitev premoženjske in nepremoženjske škode). Tudi glede obsega škode, ki jo mora kršilec vrniti, imata oba zakona podobna pravila. Določata, da mora kršilec plačati imetniku pravice odškodnino (a) v obsegu, ki se določi po splošnih pravilih o povrnitvi škode, ali (b) v obsegu, ki je enak dogovorjeni ali običajni licenčnini ali dogovorjenemu ali običajnemu honorarju ali nadomestilu za zakonito uporabo te vrste. Po predlogu zakona mora kršilec imetniku poslovne skrivnosti plačati odškodnino v obsegu, ki je enak dogovorjenemu ali običajnemu nadomestilu (licenčnini ali pristojbini) za zakonito uporabo poslovne skrivnosti (torej pristojbini, ki bi bila dolgovana, če bi kršilec zaprosil za dovoljenje za uporabo zadevne poslovne skrivnosti), če pa tega zneska ni mogoče določiti, se odškodnina, ki gre oškodovancu, določi po splošnih pravilih o povrnitvi škode.

Določitev dogovorjene ali običajne licenčnine ali dogovorjenega ali običajnega nadomestila za zakonito uporabo te vrste ali pristojbine:

Odškodninski zahtevki se postavijo tako, da se oceni približna licenčna/honorar/nadomestilo/pristojbina, ki bi jo imetnik pridobil, če bi s kršilcem sklenil (licenčno/avtorsko/drugo) pogodbo. Pri tem se ugotavlja le, ali je kršilec krivdno kršil imetnikovo pravico, ne pa tudi, ali je od te kršitve imel tudi kakšno korist. Pomembno je, da se kršena pravica glede na svojo vrsto lahko uporablja v premoženjskopравnem smislu in da ima ta uporaba objektivno tržno vrednost. Pri odmeri hipotetične primerne licenčnine/honorarja/nadomestila/pristojbine je treba upoštevati, da kršilec pravice ne sme biti v boljšem položaju kot tisti, ki bi je varovano pravico uporabljal kot pogodbenik, ki bi sklenil licenčno/avtorsko/drugo pogodbo z razumno vsebino. Merila za določitev primerne licenčnine/honorarja/nadomestila/pristojbine so objektivizirana. Licenčnine na primer se v praksi določajo v deležu od prihodka ali prometa ali dobička jemalca licence, v enkratnem pavšalnem znesku ali pa v določenem znesku od prodanega ali proizvedenega proizvoda. Če bi kršilec moral plačati na primer pet odstotkov od vsakega prodanega izdelka, je treba ugotoviti, koliko izdelkov je dejansko prodal.

Predlog zakona po vzoru zakona, ki ureja ureja avtorsko in sorodne pravice, poleg že omenjenega povračila škode določa tudi naložitev plačila civilne kazni. Če je pravica imetnika poslovne skrivnosti kršena namerno ali iz hude malomarnosti, lahko upravičenec zahteva plačilo dogovorjenega ali običajnega honorarja za tovrstno uporabo, povečanega do 200 odstotkov, ne glede na to, ali je zaradi kršitve utrpel kakšno premoženjsko škodo ali ne. Pri odmeri odškodnine mora sodišče upoštevati preventivni namen civilne kazni. Če je premoženjska škoda večja kot civilna kazen, lahko upravičenec zahteva razliko do popolne odškodnine.

K 11. členu:

Od zahteve za pravno varstvo do izdaje sodne odločbe in nastanka izvršilnega naslova lahko preteče veliko časa. Če je odločitev sodišča o zahtevku imetnika prepozna, je imetnik v enakem položaju, kot če ne bi imel varstva. Če tretja oseba protipravno pridobi, uporabi ali razkrije poslovno skrivnost, bi to lahko imelo uničujoče posledice za zakonitega imetnika poslovne skrivnosti, saj se po njenem javnem razkritju ne bi mogel več vrniti v položaj, v katerem je bil pred izgubo poslovne skrivnosti. Neugodne posledice, ki bi jih lahko v tem primeru imela prepozna izdaja sodne odločbe, lahko imetnik pravice prepreči že med potekanjem postopka pred sodiščem, in sicer s sredstvi zavarovanja. Med temi so zlasti pomembne začasne odredbe, ki so institut, ki se neposredno odzove na nevarnost, da bo postopek o glavni stvari potekal predolgo in da zaradi tega izvršba po končanju postopka ne bo več mogoča. Gre za ukrepe, ki pomenijo takojšnje prenehanje protipravnega pridobivanja, uporabe ali razkrivanja poslovne skrivnosti. Hitro in prednostno obravnavanje začasnih odredb ima pomembno vlogo v sodnem postopku.

Z uporabo začasnih ukrepov imetnik pravice doseže takojšnje prenehanje kršitve pravic, brez čakanja na meritorno odločitev o primeru. Gre za časovno omejene ukrepe zavarovanja, katerih namen je ohranitev obstoječega ali ustanovitev novega začasnega stanja, da se omogoči poznejša učinkovita izvršitev upnikove terjatve (odredbe zavarovalne narave) ali da se preprečita nastanek hujših škodljivih posledic in grozeče nasilje (odredbe regulacijske narave). Bistveno je, da so taki ukrepi na voljo brez čakanja na meritorno odločitev, pri čemer je treba ustrezno spoštovati pravico do obrambe in načelo sorazmernosti in upoštevati značilnosti sporne zadeve. Čeprav imajo začasne odredbe predvsem varovalno naravo, so pogosto podlaga tudi za kočno odločitev. Najbrž zato, ker morajo biti za ugoditev predloga za izdajo začasnih odredb izpolnjene že nekatere temeljne predpostavke, ki so pomembne za dokončno odločitev (imetnik mora namreč izkazati imetništvo pravice in njeno kršitev).

Prvi odstavek določa predpostavke za izdajo začasnih odredb, ki morajo biti izpolnjene kumulativno, predlagatelj izdaje začasnih odredb pa mora izkazati za verjetno:

- a) obstoj poslovne skrivnosti,
- b) imetništvo pravice,
- c) kršitev pravice (ali nevarnost kršitve pravice).

Glede na to, da predlog zakona v tretjem odstavku 6. člena za postopek izdaje začasnih

odredbe določa uporabo ZIZ-1, sodišče poleg omenjenih predpostavk pri utemeljenosti zahtevka za izdajo začasne odredbe smiselno upošteva tudi pogoje za začasno odredbo, kot jih določa 272. člen ZIZ-1. Imetnik poslovne skrivnosti mora zato za verjetno izkazati tudi nevarnost, da bo uveljavitev zahtevkov onemogočena ali precej otežena, da je odredba potrebna, da se prepreči uporaba sile ali nastanek težko nadomestljive škode in da kršilec z izdajo začasne odredbe, če bi se med postopkom izkazala za neutemeljeno, ne bi utrpel hujših neugodnih posledic od tistih, ki bi brez izdaje začasne odredbe nastale imetniku poslovne skrivnosti.

Predlog zakona v drugem odstavku določa, da morajo sodišča pri odločanju o utemeljenosti zahtevka za izdajo začasne odredbe upoštevati predvsem sorazmernost med težo kršitve in posledicami, ki bi jih izdaja začasne odredbe povzročila toženi stranki ali tretji osebi (če bi bilo s tem grobo poseženo v njene pravice ali interese), in če je to primerno, tudi druge posebne okoliščine primera. Presoja sodišča o utemeljenosti zahtevka za izdajo začasne odredbe zaradi potrebe po čim večji učinkovitosti in hitrosti postopka, temelji na drugačnih osnovah kot pri končnih odločbah – dejanske in pravne okoliščine niso razjasnjene toliko kot ob koncu glavne obravnave. Za ugoditev zahtevku za izdajo začasne odredbe tako zadostuje že stopnja verjetnosti, ki je podana takrat, ko je več argumentov za relevantno dejstvo kot tistih, ki kažejo nasprotno.

V tretjem odstavku predloga zakona po vzoru zakona, ki ureja ureja avtorsko in sorodne pravice, in zakona, ki ureja pravice industrijske lastnine, sodišču omogoča, da za zavarovanje nadenarnih zahtevkov imetnika poslovne skrivnosti izda začasno odredbo ali več teh:

1. Začasna prepoved nadaljnjega kršenja

Začasna odredba, katere vsebina se nanaša na prepoved kršitve ravnanja ali njegovega nadaljevanja, je tudi v sporih zaradi kršitve pravic industrijske lastnine najpogostejša vrsta začasne odredbe. Cilj, ki ga želi imetnik pravice doseči z njo, je začasna ureditev spornega pravnega razmerja (do pravnomočne sodne odločbe) in ohranitev sedanjega stanja – začasna prepoved uporabe ali razkritja poslovne skrivnosti, zato je njena vsebina enaka tožbenemu zahtevku. Ugoditev predlogu imetnika o začasni odredbi pa ne pomeni, da bo meritorna odločitev o tožbenem zahtevku nujno enaka.

Začasno prepoved nadaljnjega kršenja uvrščamo med regulacijske odredbe, ki omogočajo varstvo obstoječega stanja pred grozečim nasiljem (nevarnostjo uporabe sile) ali nevarnostjo nastanka težko nadomestljive škode (druga alineja drugega odstavka 272. člena ZIZ).

2. Začasna prepoved proizvodnje in trženja blaga, ki je predmet kršitev

Predlog zakona v 3. členu med pojmi opredeljuje tudi blago, ki je predmet kršitve. To je blago, na katerega obliko, značilnosti, delovanje, proces proizvodnje ali trženje je protipravno pridobitev, uporaba ali razkritje poslovne skrivnosti znatno vplivalo. Gre za tiste končne izdelke, ki so bili oblikovani, proizvedeni ali so bili trženi na podlagi ukraden ali drugače protipravno pridobljene poslovne skrivnosti. Z začasno odredbo je zato mogoče prepovedati proizvodnjo, ponujanje in dajanje na trg takega blaga ter tudi njegov uvoz, izvoz in skladiščenje.

3. Zaseg in izključitev blaga, ki je predmet kršitve ali izročitev tega blaga predlagatelju zahtevka

Zaseg in izključitev blaga sta ukrepa, ki ju pozna tudi zakon, ki ureja pravice industrijske lastnine. Sodišče lahko odredi, da se za čas pravde zaseže in izključi iz prometa blago, ki je domnevno predmet kršitve, vključno z uvoženim blagom, da se prepreči njegov vstop na trg ali razširjanje na trgu. Sumljivo blago se le začasno odstrani iz prometa, zato se za izdajo začasne odredbe ne zahteva, da bi bila kršitev pravice dokazana, temveč zadostuje, da je bila dokazana z dovolj prepričanja ali verjetnosti. Zaseženo blago se lahko hrani pri sodišču in se ne uniči pred končanjem meritornega postopka ali pa se izroči predlagatelju zahtevka.

Predlog zakona v četrtem odstavku ureja tudi možnost, da se domnevnemu kršitelju pod pogojem predložitve jamstva ali več teh dovoli, da še naprej uporablja poslovno skrivnost, zlasti če obstaja majhno tveganje, da bo ta postala javno dostopna. Poleg navedenega je po zahtevi Direktive 2016/943 urejena tudi možnost, da se zahteva predložitev jamstva v višini, ki zadošča za kritje stroškov in škode, ki jih je zaradi neutemeljenega zahtevka utrpela stranka, proti kateri je bil vložen zahtevek, zlasti kadar bi zamuda v postopku zakonitemu imetniku poslovne

skrivnosti povzročila nepopravljivo škodo. Gre za institut varščine namesto začasne odredbe, ki je določena v 274. členu ZIZ-1, in institut varščine kot pogoj za začasno odredbo, ki je določena v 275. členu ZIZ-1. Dodatno je določeno, da kljub dovolilu sodišča glede položitve varščine namesto pogoja za izdajo začasne odredbe ali kot pogoj za začasno odredbo domnevnemu kršitelju ni dovoljeno razkriti poslovne skrivnosti.

K 12. členu:

Člen spreminja in dopolnjuje veljavne določbe ZGD-1, in sicer posega v 39. člen in črta 40. člen.

ZGD-1 pri opredelitvi poslovne skrivnosti v 39. členu na prvo mesto postavlja subjektivno merilo opredelitve poslovne skrivnosti s tem, ko določa, da lahko gospodarska družba sama na podlagi subjektivnih okoliščin določi, kateri njeni podatki se obravnavajo kot poslovna skrivnost. Poleg »podatka« prvi odstavek 39. člena ZGD-1 omenja še drugo konstitutivno vsebino pojma poslovne skrivnosti, in sicer da so s sklepom o opredelitvi posameznega podatka kot poslovne skrivnosti seznanjeni družbeniki, delavci, člani organov in druge osebe, ki so dolžne varovati poslovno skrivnost. Ker je s poslovno skrivnostjo seznanjen le določen, manjši krog ljudi, je zanj značilno, da je relativno ali absolutno neznana, zato se po drugi strani za poslovno skrivnost ne more šteti podatek, ki je splošno znan ali dostopen nedoločenemu številu ljudi. Prav tako je lahko predmet poslovne skrivnosti samo dejstvo, ne pa domneva ali sklepanje. Hkrati mora obstajati upravičen interes družbe, da se predmet poslovne skrivnosti ohrani v tajnosti, ta interes pa mora biti legitimen. Šele v drugem odstavku je zakonodajalec poleg subjektivnega merila uporabil tudi objektivno merilo opredelitve poslovne skrivnosti s tem, ko je določil podatke, ki se po zakonu štejejo za poslovno skrivnost. To so podatki, za katere je očitno, da bi z njihovim razkritjem nepooblaščenim osebi gospodarskemu subjektu nastala občutna škoda (materialna, finančna in poslovna).

Zaradi zahteve Direktive 2016/943 po enotni opredelitvi poslovne skrivnosti po vsem notranjem trgu je treba v pravni red Republike Slovenije prenesti definicijo poslovne skrivnosti, kot je določena v prvem odstavku 2. člena omenjene direktive. Iz definicije jasno izhaja, da je uporabljeno popolnoma objektivno merilo opredelitve pojma poslovne skrivnosti, saj je to lahko le informacija, ki izpolnjuje ta merila:

- je skrivnost v smislu, da kot celota ali v natančni konfiguraciji in sestavi svojih komponent ni splošno znana ali lahko dosegljiva osebam v krogih, ki se običajno ukvarjajo s to vrsto informacij;
- ima tržno vrednost, ker je skrivnost;
- oseba, ki ima zakoniti nadzor nad to informacijo, je v danih okoliščinah razumno ukrepala, da jo ohrani kot skrivnost.

Zaradi navedenega je v ZGD-1 prvi odstavek 39. člena treba spremeniti tako, da je jasno razvidno, da so poslovne skrivnosti po novem urejene v svojem aktu, ki na novo – objektivno – določa pojem poslovne skrivnosti.

Predlog zakona pa kljub prevladi objektivnega merila pri določitvi pojma poslovne skrivnosti ohranja možnost določitve informacij kot poslovne skrivnosti s pisnim sklepom družbe, vendar le kot (izpodbojne) domneve za dokazovanje enega izmed treh meril definicije poslovne skrivnosti (razumno ukrepanje zakonitega imetnika, da poslovno skrivnost ohrani kot skrivnost). Če bo torej gospodarska družba informacije določila kot poslovno skrivnost s pisnim sklepom družbe, s katerim bo seznanila vse deležnike – družbenike, delavce, člane organov vodenja, pogodbenike in druge osebe, ki morajo varovati poslovno skrivnost – se bo po predlogu zakona domnevalo, da je razumno ukrepala ali ukrenila vse potrebno, da je svojo poslovno skrivnost ohranila kot skrivnost. S tem bo enega od treh pogojev za poslovno skrivnost že izpolnila in ji ga pred sodiščem ne bo treba posebej dokazovati (izpodbojna domneva).

40. člen ZGD-1 ureja varstvo poslovne skrivnosti:

- (1) S pisnim sklepom iz prvega odstavka prejšnjega člena družba določi način varovanja poslovne skrivnosti in odgovornost oseb, ki morajo varovati poslovno skrivnost.*
- (2) Podatke, ki so poslovna skrivnost družbe, morajo varovati tudi osebe zunaj družbe, če so vedele ali če bi glede na naravo podatka morale vedeti, da je podatek poslovna skrivnost.*
- (3) Prepovedano je ravnanje, s katerim bi osebe zunaj družbe poskušale v nasprotju z zakonom in voljo družbe pridobiti podatke, ki so poslovna skrivnost družbe.*

Ker se v predlog zakona prenašajo določbe Direktive 2016/943, katerih namen je prav zaščita poslovne skrivnosti v EU z zbliževanjem nacionalnih pravil o pravnih sredstvih v civilnem postopku zoper protipravno prilastitev poslovne skrivnosti in pravil o ohranjanju zaupnosti poslovne skrivnosti v sodnem postopku, da se zagotovi zaupnost poslovne skrivnosti v sodnem postopku ter olajša uveljavljanje odškodnine in preventivnih ukrepov v zvezi s protipravno pridobitvijo poslovne skrivnosti, določbe 40. člena niso več potrebne, zato se s predlogom zakona črtajo. Pretežni del predloga zakona je namreč posvečen prav določitvi postopka, ukrepov in pravnih sredstev za zaščito poslovne skrivnosti.

Zaradi črtanja 40. člena ZGD-1 se črta tudi sklic na 40. člen v poglavju, ki ureja podružnice.

S sklicem ZGD-1 na predlog zakona se zagotavlja uporaba (novega) pojma poslovne skrivnosti tudi za vse področne predpise, ki so doslej glede pojma poslovne skrivnosti uporabljali sklic na 39. člen ZGD-1. Po uveljavitvi predloga zakona bo treba vse področne predpise ustrezno prilagoditi oziroma v vseh predpisih, ki sedaj glede pojma poslovne skrivnosti vsebujejo sklic na ZGD-1, popraviti sklic na predlog zakona.

K 13. členu:

Člen spreminja in dopolnjuje veljavne določbe ZDR-1, in sicer posega v drugi odstavek 38. člena, ki določa: *»(2) Za poslovno skrivnost se štejejo tudi podatki, za katere je očitno, da bi nastala občutna škoda, če bi zanje izvedela nepooblaščen oseba. Delavec je odgovoren za kršitev, če je vedel ali bi moral vedeti za tak značaj podatkov.«*

Zaradi zahteve Direktive 2016/943 po enotni opredelitvi poslovne skrivnosti po vsem notranjem trgu je treba v pravni red Republike Slovenije prenesti definicijo poslovne skrivnosti, kot je določena v prvem odstavku 2. člena omenjene direktive. Za poslovno skrivnost se tako lahko šteje le informacija, ki izpolnjuje vsa merila, določena v 2. členu predloga zakona, s katerim se v slovensko nacionalno pravo prenaša omenjena določba direktive. Zaradi navedenega je v ZDR-1 glede opredelitve poslovne skrivnosti treba narediti sklic na uporabo predloga zakona.

K 14. členu:

Člen določa začetek veljavnosti zakona.

IV. PREDLOG ZAKONA RAZVELJAVLJA DOLOČBE VELJAVNIH ZAKONOV

Zakon o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 44/13 – odl. US, 82/13, 55/15 in 15/17)

Spreminjajo se obstoječi členi: 39. člen, 40. člen, 676. člen

39. člen

(pojem poslovne skrivnosti)

(1) Za poslovno skrivnost se štejejo podatki, za katere tako določi družba s pisnim sklepom. S tem sklepom morajo biti seznanjeni družbeniki, delavci, člani organov družbe in druge osebe, ki morajo varovati poslovno skrivnost.

(2) Ne glede na to ali so določeni s sklepi iz prejšnjega odstavka, se za poslovno skrivnost štejejo tudi podatki, za katere je očitno, da bi nastala občutna škoda, če bi zanje izvedela nepooblaščen oseba. Družbeniki, delavci, člani organov družbe in druge osebe so odgovorni za izdajo poslovne skrivnosti, če so vedeli ali bi morali vedeti za tako naravo podatkov.

(3) Za poslovno skrivnost se ne morejo določiti podatki, ki so po zakonu javni ali podatki o kršitvi zakona ali dobrih poslovnih običajev.

40. člen

(varstvo poslovne skrivnosti)

(1) S pisnim sklepom iz prvega odstavka prejšnjega člena družba določi način varovanja poslovne skrivnosti in odgovornost oseb, ki morajo varovati poslovno skrivnost.

(2) Podatke, ki so poslovna skrivnost družbe, morajo varovati tudi osebe zunaj družbe, če so vedele ali če bi glede na naravo podatka morale vedeti, da je podatek poslovna skrivnost.

(3) Prepovedano je ravnanje, s katerim bi osebe zunaj družbe poskušale v nasprotju z zakonom

in voljo družbe pridobiti podatke, ki so poslovna skrivnost družbe.

676. člen

(pravica do opravljanja dejavnosti)

(1) Tuje podjetje lahko opravlja pridobitno dejavnost v Republiki Sloveniji preko podružnic.

(2) Za podružnico se smiselno uporabljajo določbe tega zakona o:

- dejavnosti (6. člen);
- firmi (12. do 23. člen);
- sedežu (29. in 30. člen);
- prokuri (33. do 37. člen), in
- poslovni skrivnosti (39. in 40. člen).

Zakon o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZSDT, 33/16 – PZ-F, 52/16 in 15/17 – odl. US)

Spreminjajo se obstoječi členi: 38. člen.

38. člen

(varovanje poslovne skrivnosti)

(1) Delavec ne sme izkoriščati za svojo osebno uporabo ali izdati tretjemu delodajalčevih poslovnih skrivnosti, ki jih kot take določi delodajalec, in ki so bile delavcu zaupane ali s katerimi je bil seznanjen na drug način.

(2) Za poslovno skrivnost se štejejo tudi podatki, za katere je očitno, da bi nastala občutna škoda, če bi zanje izvedela nepooblaščen oseba. Delavec je odgovoren za kršitev, če je vedel ali bi moral vedeti za tak značaj podatkov.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM ALI SKRAJŠANEM POSTOPKU

/

VI. PRILOGE

/